

Пралятары ўсіх краін, злучайцеся!

СУВЯЗЬ САВЕЦКІХ ОРГАНАЎ ПАМІЖ
САБОЙ І МЯСАМІ—АСНОВА САВЕЦ-
КАГА БУДАЎНІЦТВА.

БЮЛЕТЭНЬ

САВЕТУ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ

БЕЛАРУСКАЕ ССР.

31 КАСТРЫЧНІКА 1927 г.

№ 16 (41)

3-ці год ВYДАНЬНЯ.

ВYДАНЬНЕ СНК БССР.
МЕНСК—1927 г.

З Ь М Е С Т.

Частка афіцыйная.

Стар.

1. Абежнік Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі БССР аб абвешчэнні інструкцыі ВСНГ СССР „аб парадку будавання і рэгістрацыі электрычных станцый і нагляду за імі“ . . . . . 5.
- ДАДАТАК. Інструкцыя аб ужыванні пастановы СНК СССР за 30 чэрвеня 1925 г. „Аб парадку будавання і рэгістрацыі электрычных станцый і нагляду за імі“ (З. 3. СССР 1925 г., № 45, арт. 336). . . . . 5.
2. Абежнік НК Фінансаў БССР аб парадку пераводу крэдытаў па дзяржаўным бюджэце з аднаго параграфу ў другі, ... 11.
3. Інструкцыя НК Працы БССР аб узаемаадносінах страхавых кас з акруговымі інспэкцыямі працы. . . . . 12.
4. Пастанова НК Працы, Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі і НК Аховы Здароўя БССР аб увядзенні ў сілу на тэрыторыі БССР абавязковай пастановы НК Працы і ВСНГ СССР, за 14 ліпеня 1927 г., № 179 „Правіла устройства и содержания кустарных маслобен“. . . . . 13.
5. Пастанова НК Гандлю БССР аб гранічна-максімальных таксах за перамол таварнага зярна з вільготнасьцю больш 16 проц. . . . . 13.
6. Пастанова НК Гандлю БССР аб забеспячэнні неабходнай колькасцю бульбы дзяржаўных бровараў і крухмальна-патачных заводаў БССР. . . . . 15.
7. Пастанова НК Гандлю БССР аб зацвяверджанні на хлебную кампанію 1927-28 г. па БССР базісных кандыцый. . . . . 16.
8. Інструкцыя НК Земляробства і НК Юстыцыі БССР аб умовах адказнасці прадаўца за карэнныя недахопы прададзенай жывёлы. . . . . 17.
9. Абежнік НК Унутраных Спраў БССР аб парадку выдачы дазволаў на права гандлю дэнатураваным сьпірытусам. . . . . 18.
- ДАДАТАК 1. Інструкцыя аб парадку выпуску і продажу насяленьню дэнатураванага сьпірытуса для тэхнічных і гаспадарчых патрэб, выдання на падставе пастановы СНК СССР за 18 мая 1926 г. па узгадненні з НКФ СССР. . . . . 19.
- ДАДАТАК 2. Абежнік НК Фінансаў СССР аб скасаванні талённых кніжак на набыццё дэнатураванага сьпірытуса ў вялікіх гарадох. . . . . 21.
- ДАДАТАК 3. Абежнік НК Фінансаў СССР, № 594 за 11 ліпеня 1927 г. . . . . 22.
10. Абежнік НК Унутраных Спраў БССР аб скасаванні арт. 13 інструкцыі НК Унутраных Спраў БССР аб ужыванні пастановы ЦВК і СНК СССР за 23 кастрычніка 1926 г. аб аплаце жылых памяшканняў ў гарадох БССР. . . . . 22.

11. Пастанова НК Юстыцыі і НК Унутраных Спраў БССР аб перабудаванні ў дамох прыватных уласнікаў жылых памяшканняў ў няжылыя. . . . . 23.
12. Абежнік НК Юстыцыі і НК Земляробства БССР аб адчужэнні будынкаў, якія беспасрэдна звязаны з гаспадаркаю, але знаходзяцца на сядзібнай гарадзкой зямлі. . . . . 24.
13. Сьпіс асоб, зьмяніўшых прозьвішчы і імёны. . . . . 24.
14. Інструкцыя Цэнтральнага Камітэту Сялянскіх Таварыстваў Узаемадапамогі БССР аб перавыбарах сельскіх і раённых камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі. . . . . 26.

Частка неафіцыйная.

15. Ітогі конкурсу на лепшы сельскі камітэт сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі БССР А. Арапучык. . . . . 30.
16. Чарговыя задачы ў працы сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі БССР. А. Арапучык. . . . . 34.

---

1. Абежнік Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі БССР

АБ АБВЯШЧЭНЬНІ ІНСТРУКЦЫІ ВСНГ СССР „АБ ПАРАДКУ БУДАВАНЬНЯ І РЭ-
ГІСТРАЦЫІ ЭЛЕКТРЫЧНЫХ СТАНЦЫЙ І НАГЛЯДУ ЗА ІМІ“.

Вышэйшы Савет Народнай Гаспадаркі БССР ніжэй аб-
вяшчае для абавязковага кіравання і выканання распрацаваную
на падставе арт. 8 пастановы СНК СССР за 30 чэрвеня 1925 г. (З. З.
СССР 1925 г., № 45, арт. 336) інструкцыю ВСНГ СССР „Аб парадку
будавання і рэгістрацыі электрычных станцый і нагляду за імі“.

Старшыня Вышэйшага Савету
Народнай Гаспадаркі БССР С. Карп.

Нач. Адм. Гас. Кіраўніцтва А. Лучышын.

30 верасня 1927 г.
№ 91.

ДАДАТАК.

Інструкцыя Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі СССР

АБ УЖЫЗАНЬНІ ПАСТАНОВЫ СНК СССР ЗА 30 ЧЭРВЕНЯ 1925 г. АБ ПА-
РАДКУ БУДАВАНЬНЯ І РЭГІСТРАЦЫІ ЭЛЕКТРЫЧНЫХ СТАНЦЫЙ І НАГЛЯДУ
ЗА ІМІ“ (З. З. СССР 1925 г., № 45, арт. 336).

Р А З Ъ Д З Е Л І

Агульныя палажэньні.

1. Паводле пастановы СНК СССР за 30-га чэрвеня 1925 г. „Аб па-
радку будавання і рэгістрацыі электрычных станцый і нагляду за імі“
(З. З. СССР 1925 г., № 45, арт. 335) і пастановы СНК СССР за 16
сакавіка 1927 г. (З. З. СССР 1927 г., № 16, арт. 180) і за 15-га лі-
пеня 1927 г. (прат. 222, п. 27) усе без выключэння электрычныя
станцыі на тэрыторыі СССР агульнага карыстання і спецыяльнага
прызначэння (фабрычна-заводскія, транспартныя і інш.), пад ведамам
і кіраваннем каго-б яны не знаходзіліся і да каго-б яны не належа-
лі, рэгіструюцца і кантралююцца ВСНГ СССР, а таксама ВСНГ СССР
ўстанаўляе агульны тэхнічныгляд за імі.

2. Органам ВСНГ СССР, які выконвае паказаныя ў п. 1 функ-
цыі, зьяўляецца Галоўнае Электратэхнічнае Кіраўніцтва (Галоў-
электра), пры якім утвараецца Галоўная Тэхнічная Інспекцыя для
нагляду за электрычнымі ўстаноўкамі моцнага току (Электранагляд).
Пры ВСНГ саюзных рэспублік утвараецца тэхнічная інспекцыя для
нагляду за электрычнымі станцыямі, якая дзейнічае паводле ды-
рэктыў ВСНГ СССР. Па погляду ВСНГ саюзных рэспублік можа

ўтварацца, калі гэта патрэбна, тэхнічная інспекцыя для нагляду за электрычнымі станцыямі і пры мясцовых органах саюзных рэспублік.

3. Нагляд за электрычнымі станцыямі Народнага Камісарыяту Шляхоў на мясцох арганізуецца Галоўнаю Тэхнічнаю Інспекцыяю ВСНГ СССР праз органы Электранагляду Народнага Камісарыяту Шляхоў, якія ў адносінах да гэтага нагляду дзейнічаюць паводле дырэктыў і ў межах паўнамоцтваў Галоўнай Тэхнічнай Інспекцыі ВСНГ СССР.

4. Тэхнічны нагляд, які робіцца Электранаглядам, не звальнае электрычныя станцыі ад устаноўленага нагляду інспекцыі працы народных камісарыятаў працы саюзных рэспублік на падставе дзеючых законаў.

5. Дазвол на будаваньне электрычных станцый даецца належнымі органамі, паводле заключэньня органаў Электранагляду.

Апроч гэтага, для выдачы дазволаў на пабудаваньне гідраэлектрычных станцый на суднаходных і сплаўных рэках патрэбна заключэньне адпаведных органаў Народнага Камісарыяту Шляхоў, а для выдачы дазволаў на будаваньне гідраэлектрычных станцый на іншых рэках—заключэньне адпаведных органаў народных камісарыятаў земляробства.

6. Дазволы на будаваньне электрычных станцый у пагранічнай паласе ўзгадняюцца з Народным Камісарыятам Ваенных і Марскіх Спраў, якому падаюцца копіі адпаведных хадайніцтваў аб дазvole з усімі матар'яламі.

Р А З Ъ Д З Е Л І І.

Аб рэгістрацыі электрычных станцый.

А. Рэгістрацыя электрычных пабудов.

1. Заявы аб першапачатковай рэгістрацыі павінны падавацца:

а) дзейнічаючымі станцыямі на працягу месяца з моманту апублікаваньня гэтай інструкцыі, адначасна па адным экзэмпляру на адрэсы: ВСНГ СССР (Галоўэлектра) і ВСНГ адпаведнай саюзнай рэспублікі, а копіі заяў аб рэгістрацыі станцый сілаю да 500 квт. таксама-органам, паказаным у арт. 2 пастановы СНК СССР за 30 чэрвеня 1925 г.;

б) новымі станцыямі разам з заяваю аб гатоўнасьці да пуску іх у ход—на тыя-ж адрэсы.

Заявы аб рэгістрацыі павінны складацца паводле дадanych да гэтай інструкцыі формаў (ф. № 1 для электрасілавых устаноак, ф. № 2 для электрычных сетак). Копіі форм №№ 1 і 2 павінны накіроўвацца ў орган, якому станцыя падпарадкавана.

Увага 1. Станцыі сілаю да 50 квт., пабудованыя паводле пастановы СНК СССР за 30 чэрвеня 1925 г. ў явачным парадку, таксама павінны рэгістравацца ў парадку гэтай інструкцыі.

Увага 2. Рэгістравацца павінен усякі стацыянарны электрычны генэратар, хаця-б ён і пушчаўся ў рух ад агульнага рухавіка.

Увага 3. Зьвесткі, што патрэбны для рэгістрацыі электрычных станцый, якія знаходзяцца пад ведамам Народнага Камісарыяту Шляхоў, даюцца кіраўніцтвамі чыгунак і кіраў-

ніцтвамі воднага транспарту, а звесткі-ж адносна рэгістрацыі электрычных станцый, якія знаходзяцца пад ведамам Народнага Камісарыяту Пошт і Тэлеграфу,—акругамі сувязі.

2. Электрычныя станцыі, якія ўжо зарэгістраваны, паведамляюць штогод у ВСНГ СССР (Галоўэлектра), у ВСНГ адпаведнай саюзнай рэспублікі і ў орган, якому станцыя падпарадкавана, на працягу першага месяца новага справаздачнага году аб усіх быўшых змяненнях (перабудаваннях, пашырэннях і змяншэннях), запаўняючы ў бланках тае самай формы (ф. ф. №№ 1 і 2) адпаведныя графы два разы: аб стане станцыі да пачатку мінулага справаздачнага году і тое самае (у два радкі) аб стане да пачатку новага справаздачнага году.

Увага. ВСНГ СССР (Галоўэлектра) штогод паблікуе звесткі, якія ён мае.

3. Станцыі, якія зарэгістраваны ў ВСНГ СССР (Галоўэлектра), атрымваюць праз ВСНГ адпаведных саюзных рэспублік пасведчанні аб рэгістрацыі ўстаноўленага ўзору.

4. Адміністрацыя прадпрыемства і адміністрацыя тае ўстановы, пад ведамам якой знаходзіцца станцыя, зьяўляюцца адказнымі за правільнасць і сваячаснасць рэгістрацыі.

5. За непадачу ў паказання тэрмінч заяў аб рэгістрацыі вінаватыя прыцягваюцца да адказнасці паводле арт. 118 Крым. Кодэксу РСФСР (выд. 1922 г.) або адпаведных артыкулаў крым. кодэксаў саюзных рэспублік.

Б. Падлік працы электрычных станцый.

6. Зарэгістраваныя станцыі падаюць штогод на працягу першых 1^{1/2} месяцаў новага справаздачнага году звесткі за мінулы справаздачны год паводле даданай формы (ф. № 3), па адным экзэмпляры ў ВСНГ СССР (Галоўэлектра) і ВСНГ адпаведнай саюзнай рэспублікі.

7. Зарэгістраваныя станцыі падаюць штомесяц тэрміновыя паведамленні па адным экзэмпляры ў ВСНГ СССР (Галоўэлектра) і ВСНГ адпаведнай саюзнай рэспублікі, паводле даданых форм (форма № 4 для электрычных станцый агульнага карыстання і фор. № 5 для электрычных фабрычна-заводскіх станцый).

Увага 1. Электрычныя станцыі спецыяльнага прызначэння (Народных Камісарыятаў Шляхоў і Пошт і Тэлеграфу і інш.) тэрміновых паведамленняў падаваць не павінны.

Увага 2. Станцыі агульнага карыстання сілаю менш 250 квт. штомесячных тэрміновых паведамленняў (ф. № 4) падаваць не павінны.

Увага 3. Тэрміновыя паведамленні (ф. № 5) для фабрычна-заводскіх электрычных станцый запаўняюцца толькі тымі вытворчымі прадпрыемствамі (фабрыкі, заводы, капальні і інш., але не электрычныя станцыі агульнага карыстання), на якіх электрычная энергія скарыстоўваецца для тэхнічных мэт; калі-ж фабрычна-заводская станцыя вырабляе энергію толькі для асвятлення прадпрыемства, то ў гэтым выпадку прадпрыемствы штомесячных тэрміновых паведамленняў (ф. № 5) падаваць не павінны.

Р А З Ъ Д З Е Л І І І.

Аб тэхнічным наглядзе за электрычнымі ўстаноўкамі моцнага току і работамі па будаванні электрычных станцый.

А. Абавязкі Электранагляду.

1. Да кампэтэнцыі Электранагляду належаць:

а) удзел у работах адпаведных органаў, якія рэгулююць і плянуюць электрычную гаспадарку;

б) разгляд і дача заключэнняў па праектах электрычных станцый для тых устаноў, якія даюць дазвол на адчыненне станцый у адпаведнасці з іх сілаю, паводле пастановы СНК СССР за 30 чэрвеня 1925 г.

Увага. Пры разглядзе і дачы заключэнняў па праектах электрычных станцый, а таксама пры тэхнічным абглядзе новых станцый і выдачы дазволу на адчыненне станцый павінны захоўвацца ўсе дзеючыя правілы адмежавання правадоў сувязі ад шкодных дзеянняў устаноў моцнага току.

в) тэхнічны абгляд новых станцый перад іх рэгістрацыяю і выдача пасведчанняў аб адсутнасці перашкод да адчынення станцый пасля абгляду.

Увага. Дазвол на адчыненне новых станцый выдаецца неадкладна пасля абгляду, калі пабудаваная станцыя адпавядае дзеючым правілам і нормам: будаўнічым, гігіены працы, тэхнікі бяспечнасці, супроць пажарных мерапрыемстваў, мерапрыемстваў па суднаходству, па будаванні вададзейных устаноў, і адпавядае зацверджанаму праекту.

г) тэхнічны нагляд да электрычнымі станцыямі і ўсімі электрычнымі ўстаноўкамі без права ўмешвання ў гаспадарча-адміністрацыйную дзейнасць прадпрыемства;

д) тэхнічны і фінансавы нагляд за будаваннем электрычных устаноў, якія ажыццяўляюцца з удзелам дзяржаўных сродкаў, асыгнаных у бюджэце СССР, органамі, якія не знаходзяцца пад ведамамі ВСНГ СССР, аднак, без умешвання ў гаспадарча-адміністрацыйную дзейнасць прадпрыемства;

е) вядзенне спісу электрычных станцый.

2. Пры тэхнічным абглядзе новых станцый перад іх рэгістрацыяю складаецца на месцы абгляду акт, які падпісваецца ўсімі асобамі, што бралі ўдзел у абглядзе, у тым ліку і прадстаўніком Народнага Камісарыяту Працы.

У акце павінна быць паказана:

а) месца і час яго складання;

б) прозьвішча, імя і імя па бацьку, назва пасады прадстаўніка Электранагляду;

в) прозьвішчы і пасады ўсіх прысутных асоб, якія прыцягнуты да абгляду, паказваючы асобна тых асоб, якія адмовіліся падпісаць акт і якія не з'явіліся на позву;

г) падстава да абгляду;

д) пералік абгледжаных устаноў;

е) вынікі абгляду;

ж) вывады і заключэнні і

з) кароткія заявы зацікаўленых асоб.

Увага. Акты, якія тычацца абгляду гідратэхнічных і гідраўлічных частак электрычнай станцыі, пабудаванай на несучай

двуходных і несплаўных рэках, складаюцца пры ўдзеле прадстаўніка малярацыйна-воднай гаспадаркі адпаведнага Народнага Камісарыяту Земляробства а на суднаходных і сплаўных рэках пры удзеле адпаведнага Народнага Камісарыяту Земляробства і Народнага Камісарыяту Шляхоў.

3. Калі будзе выяўлена эксплуатацыя новай або пашыранай устаноўкі без адпаведнага дазволу цэнтральнай або мясцовай улады, а таксама калі будучы знойдзены значныя адступленьні ад зацверджанага праекту, то Электранагляд складае акт для прыцягнення да адказнасці ва ўстаноўленым парадку асоб, якія парушылі закон.

4. У адносінах да існуючых электрычных станцый і ўстановак моцнага току, якія пагражаюць грамадзкай бяспечнасці, Электранагляд павінен ужываць праз адпаведныя адміністрацыйныя органы ўсе патрэбныя захады да перасцярогі, нават можа зачыняць станцыі або ўстаноўкі.

Увага. У адпаведнасці з наказам інспекцыі працы ў належных выпадках паказання мерапрыемствы ажыццяўляюцца Электранаглядам разам з інспекцыяю аховы працы.

В. Права Электранагляду.

5. Службовым асобам Электранагляду даецца права волянага абгляду ва ўсіх час усіх электрычных устаноў моцнага току або электрабудаўнічых работ, апроч ваенна-абарончых. У прыгранічнай паласе прадстаўнікам Народнага Камісарыяту Ваенных і Марскіх Спраў даецца права нагляду і абследавання электрычных станцый.

6. Па запатрабаванні органаў Электранагляду адміністрацыя, пад ведамам якой знаходзяцца электрычныя ўстаноўкі або якая будзе электрычную станцыю, павінна даць ўсе, што ёсць у яе зьвесткі, якія тычацца тэхнічнага боку эксплуатацыі або будавання, тэхнічнага стану станцыі, вытворчых праграм і праектаў эксплуатацыі і будаўніцтва, даных аб сабекошце і тарыфах і інш.

7. Органам Электранагляду даецца права беспасрэдна зносіцца па ўсіх справах, якія належаць да іх кампетэнцыі, з адпаведнымі ўстановамі і прадпрыемствамі. Органам Электранагляду даецца права мець пячатку і блянкі ўстаноўленых узораў.

8. Хадайніцтва аб дазеле на будаваньне электрычных станцый і на іх пашырэнне падаюцца беспасрэдна ў паказаныя ў пастанове СНК СССР за 30 чэрвеня 1925 г. органы адпаведна з сілаю станцый.

Адначасна копіі хадайніцтваў з усімі матар'яламі падаюцца зацікаўленымі ўстановамі і асобамі адпаведным прадстаўнікам Электранагляду для заключэння.

9. Хадайніцтва аб дазеле на будаваньне станцыі павінна падзярджацца эканамічным абгрунтаваньнем і папярэднім эскізным праектам, з якога можна было-б бачыць асноўныя даныя важнейшых частак пабудаванняў і абсталяванняў, схэму электрычных злучэнняў і меркаваць аб тэхнічнай правільнасці гэтага пабудавання, а ў адносінах да гідраэлектрычных станцый, апроч таго, і гідралёгічнымі, геалёгічнымі і іншымі матар'яламі, пры дапамозе якіх можна ўстанавіць магчымасць ажыццяўлення прадугледжанай праектам схэмы пабудаванняў і іх кошт.

Увага. Пры паданні праектаў станцый сілаю больш 3000 квт. трэба кіравацца паказаннямі цэнтральнага статыстычнага кіраўніцтва.

10. Копія праэкту захоўваецца ў справах Электранагляду, а заключэнне Электранагляду перадаецца органам, ад якіх просіцца дазвол на будаванне.

Эскізныя праекты і рысункі павінны падавацца ў мэтрычных мерках, дапаўняцца назвамі паказаных пабудаванняў і абсталявання, усімі патрэбнымі галоўнымі разьмерамі і павінны падпісвацца складальнікамі іх з паказаннем дат.

Увага. Калі будзе патрэбна, то Электранагляд можа патрабаваць паданне агульных тэхнічных разьлікаў будавання і паяснёньных запісак.

11. Заключэнне Электранагляду па праектах павінна тычыцца адпаведнасьці праекту агульнаму або мясцовому пляну электрыфікацыі, тэхніка-эканамічнай мэтазгоднасьці, тэхнічнай правільнасьці і захаваньня ўстаноўленых правіл і норм: электра-тэхнічных, будаўнічых, гігіены працы, тэхнічнай бясьпечнасьці, супроць пажарных мерапрыемстваў, мерапрыемстваў па суднаходзтву, па будаваньні вададзеючых устаноў, а таксама мэтазгоднасьці скарыстаньня вадынай сілы.

Увага 1. Заключэнне Электранагляду па праектах будавання электрычных станцый у прыгранічнай паласе павінна ўзгадняцца з Народным Камісарыятам Ваенных і Марскіх Спраў.

Увага 2. Заключэнне Электранагляду па праекце электрычнай станцыі ў галіне адпаведнасьці яго да патрабаванняў аховы працы павінна ўзгадняцца з належнымі органамі Народнага Камісарыяту Працы.

12. Тэрмін распаचाцьця абгляду не павінен перавышаць 7 дзён з моманту заяўленьня аб сканчэньні пабудовы, апроч выпадкаў, калі патрэбен выезд па-за межы таго гораду, дзе заўсёды знаходзіцца прадстаўнік Электранагляду; у гэтых выпадках да паказанага тэрміну дабаўляецца час, патрэбны для прыезду на месца.

13. Адзін экзэмпляр акту аб прыгоднасьці або няпрыгоднасьці электрычнай устаноўкі да пуску ў ход і эксплёатацыі выдаецца на рукі адказнай за будаваньне асобе і ў першым выпадку зьяўляецца для яго дакументам, які паказвае бязумоўную або ўмоўную адсутнасьць перашкод з тэхнічнага боку да поўнай або частковай эксплёатацыі пабудаваньняў.

Другі экзэмпляр акту знаходзіцца разам з копіяю арыгіналу праекту данай устаноўкі. У акце павінна быць адзначана, а на рысунках павінны быць дарысаваны ўсе зробленыя пры будаваньні зьмены супраць праекту. Копія акту накіроўваецца ў ВСНГ СССР (Галоўэлектра).

14. Скаргі на няправільныя дзеянньі Электранагляду падаюцца ў Галоўэлектра ВСНГ СССР або ў ВСНГ адпаведнай саюзнай рэспублікі.

Увага. Формы рэгістрацыі электрычных станцый і сетак (Э—1 і Э—2), якія паказаны ў інструкцыях, будуць сваячасна перасланы Галоўэлектра ў народныя камісарыяты, а таксама ў мясцовыя органы ВСНГ, ГСНГ і Аддзелы Камунальнай Гаспадаркі, куды і трэба звярочвацца за атрыманьнем такіх.

Формы Э—3, Э—4 і Э—5 адпавядаюць існуючым формам электра-статыстычнай справаздачнасці, а іменна: форма Э—3 гадоваму статыстычнаму блянку „Б“ ЦСК, форма Э—4—тэрміновым паведамленням для электрычных станцый агульнага карыстання (форма Э—4) і форма Э—5—тэрміновым паведамленням па забеспячэнні электрычнасцю прамысловых устаноў (ЦСК і Цэнтральны Адзел Статыстыкі ВСНГ СССР № Э—28); гэтыя формы ёсць на мясцох, а калі іх ня будзе хапаць, то можна будзе атрымаць 7 у Галоў-электра ВСНГ СССР, Масква

Нам. Старшыні Вышэйшага Савету Народнай гаспадаркі СССР Рухімовіч.

1 верасня 1927 г.

2. Абежнік Народнага Камісарыяту Фінансаў БССР

АБ ПАРАДКУ ПЕРАВОДУ КРЭДЫТУ ПА ДЗЯРЖАЎНЫМ БЮДЖЭЦЕ З АДНАГО ПАРАГРАФУ У ДРУГІ.

Усім народным камісарыятам і цэнтральным установам БССР, скарбовым часцям НКФ пры установах Дзяржаўнага Банку, касам НКФ і Цэнтральнай Касе.

Пастановаю Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Савету Народных Камісараў Саюзу ССР за 29 ліпеня 1927 г. (З. З. СССР 1927 г., № 47, арт. 471) зменены парадак пераводу крэдытаў (арт. 33 Палажэння аб бюджэтных правах Саюзу ССР і саюзных рэспублік).

Паводле ўстаноўленага памянёнаю пастановаю ЦВК і СНК Саюзу ССР парадку перавод крэдытаў з аднаго параграфу ў другі ўнутры раздзелу аднаго і таго-ж каштарысу, апроч крэдытаў на заработную плату, якія могуць пераводзіцца па згодзе галоўных распарадчыкаў крэдыту з Народным Камісарыятам Фінансаў СССР або Народным Камісарыятам Фінансаў БССР па належнасці, робіцца выключна па загаду галоўных распарадчыкаў крэдыту.

З тае прычыны, што, паводле зацверджанай Саветам Народных Камісараў Саюзу ССР 12-га ліпеня 1927 году агульнай класіфікацыі дзяржаўных выдаткаў, большасць параграфў у сваім аб'ёме значна павялічана і параграф цяпер ахапляе больш выдаткаў рознага характару, чымся гэта было паводле класіфікацыі папярэдніх гадоў, а таксама бяручы пад увагу тое, што, пасля скасавання артыкулаў, якія ўводзілі падліку крэдытаў па асобных відах выдаткаў, якія ўваходзіць ў склад аднаго і таго-ж параграфу, ня можна будзе ажыццявіць, Народны Камісарыят Фінансаў для правільнага і дакладнага падліку крэдытаў лічыць патрэбным, каб перавод крэдытаў, які робіцца загадам галоўных распарадчыкаў, праходзіў праз бюджэтныя кіраўніцтвы народных камісарыятаў фінансаў.

Для гэтага Народны Камісарыят Фінансаў БССР лічыць патрэбным з 1-га кастрычніка 1927 г. ўстанавіць наступны парадак такога тэхнічнага пераводу крэдытаў:

1. Перавод кредытаў з аднаго параграфу ў другі ў межах аднаго разьдзелу робіцца па загаду толькі галоўным распарадчыкаў кредытаў, без дапушчэньня якіх-небудзь перадаручэньняў гэтага права галоўнымі распарадчыкамі другарадным распарадчыкам.

2. Патрабаваньні аб пераводзе кредытаў накіроўваюцца галоўнымі распарадчыкамі гэтых кредытаў у Бюджэтнае Кіраўніцтва Народнага Камісарыяту Фінансаў БССР па бюджэце БССР або ў Бюджэтнае Кіраўніцтва Народнага Камісарыяту Фінансаў СССР, калі перавольца кредыты па бюджэце СССР.

3. Пасьля атрымання ад галоўнага распарадчыка кредытаў патрабаваньня аб пераводзе бюджэтнае кіраўніцтва адпаведнага нар. кам. фінансаў адзначае аб такім пераводзе ў сваіх запісах і пасьля гэтага дае загад адпаведнай скарбовай часьці НКФ пры ўстанове Дзяржаўнага Банку або Касе НКФ зрабіць патрэбны перавод.

Паведамляючы паказанае вышэй, Народны Камісарыят Фінансаў БССР просіць прыняць гэта да ведама і выкананьня.

Нам. Народнага Камісара
Фінансаў БССР В. Мікуліч.

Намеснік Начальніка Бюджэтнага
Кіраўніцтва НКФ БССР М. Татур.

4 кастрычніка 1927 г.

№2201-1.

Узгоднена з ЦСПСБ.

3. Інструкцыя Народнага Камісарыяту Працы БССР

АБ УЗАЕМААДНОСІНАХ АКРУГОВЫХ СТРАХАВЫХ КАС З АКРУГОВЫМІ ІНСПЭКЦЫЯМІ ПРАЦЫ.

На падставе абешніку Народнага Камісарыяту Працы СССР за 4 жнівня 1927 г., № 211, „О взаимоотношениях страховых касс с отделами труда и соответствующими им органами НКТ“ („Изв. НКТ“ 1927 г., № 37—38) Народны Камісарыят Працы БССР пастанаўляе зацьвердзіць наступныя правілы аб узаеमाадносінах акруговых страхавых кас з акруговымі інспэкцыямі працы:

I. Акруговыя інспэкцыі працы, не перашкаджаючы аперацыйнай працы страхавых кас, наглядаюць за законнасьцю іх дзеяньняў у парадку, прадугледжаным арт. II—V гэтай пастановы.

II. Для практычнага ажыццяўленьня кіраўніцтва працаю акруговых страхавых кас акруговымі інспэкцыямі працы акруговыя страхавыя касы павінны: а) падаваць пляны свае працы на папярэдняе ўзгадненьне і зацьверджаньне акруговай інспэкцыі працы; б) падаваць акруговай інспэкцыі працы пэрнадычна справаздачы аб сваёй працы, а таксама па патрабаваньні акруговага інспэктара працы падаваць справаздачы аб выкананьні таго ці іншага заданьня Галоўнага Кіраўніцтва Сацыяльнага Страхаваньня; в) падаваць у акруговыя інспэкцыі працы ўсе пратаколы пасяджэньняў камітэту і прэзыдыуму страхавой касы, рэвізійнай камісіі, абешнікі і іншыя загады, якія выдаюцца камітэтам акруговай страхавой касы; г) падаваць на папярэдняе ўзгадненьне акруговай інспэкцыі працы свае каштарысы да падачы практу ў Галоўнае Кіраўніцтва Сацыяльнага Страхаваньня і акруговы выканаўчы камітэт.

III. Акруговы інспэктар працы мае права назначаць рэвізію спраў акруговай страхавой касы праз яе рэвізійную камісію, апошняя ў такіх выпадках ня можа адмовіцца ад рэвізіі.

IV. Акруговы інспектар працы мае права прыпыняць незаконныя распараджэньні акруговых страхавых кас, паведамляючы аб гэтым на працягу 3 дзён у Народны Камісарыят Працы БССР.

V. Усякія даклады і іншыя справы па пытаннях сацыяльнага страхавання павінны падавацца ў акруговыя выканаўчыя камітэты ад імя акруговай інспекцыі працы.

VI. З часу выдання гэтай інструкцыі касуюцца ўсе выданыя да гэтага часу аб'яжнікі і пастановы аб гэтым пытанні.

Нам. Народнага Камісара Працы БССР Р. Алесін.

Нач. Галоўнага Кіраўніцтва Сац. Страхавання БССР Р. Альпяровіч.

6 кастрычніка 1927 г.

№ 80.

4. Пастанова Народнага Камісарыяту Працы, Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі і Народнага Камісарыяту Аховы Здароўя БССР

АБ УВЯДЗЕНЬНІ ў сілу НА ТЭРЫТОРЫІ БССР АБАВЯЗКОВАЙ ПАСТАНОВЫ Н. К. ПРАЦЫ СССР і ВСНГ СССР за 14-е ЛІПЕНЯ 1927 г., № 179, „ПРАВИЛА УСТРОЙСТВА І СОДЕРЖАНИЯ КУСТАРНЫХ МАСЛОБОЕН“.

Народны Камісарыят Працы, Вышэйшы Савет Народнай Гаспадаркі і Народны Камісарыят Аховы Здароўя БССР на падставе арт. 33 абавязковай пастановы Н. К. Працы СССР і ВСНГ СССР за 14 ліпеня 1927 году, № 179 („Изв. НКТ СССР“ 1927 год, № 37—38), „Правила устройства и содержания кустарных маслобоен“ пастанаўляюць увесці ў сілу паказаную вышэй абавязковую пастанову на тэрыторыі БССР.

Народны Камісар Працы БССР К. Бэнэк.

Старшыня ВСНГ БССР С. Карп.

Народны Камісар Аховы Здароўя БССР М. Барсукоў.

17 кастрычніка 1927 г.

№ 82.

5. Пастанова Народнага Камісарыяту Гандлю БССР

АБ ГРАНІЧНА-МАКСІМАЛЬНЫХ ТАКСАХ ЗА ПЕРАМОЛ ТАВАРНАГА ЗЯРНА З ВІЛЬГОТНАСЬЦЮ БОЛЬШ 16 ПРОЦ.

Паводле п. „м“ часовага палажэння аб Народным Камісарыяце Ўнутранага Гандлю БССР (З. З. БССР 1924 г., № 25—26, арт. 227) і п. 2 пастановы Эканамічнай Рады пры Савеце Народных Камісараў БССР за 18 жніўня 1927 г. „Аб устанаўленьні гранічна-максимальных такс за перамол таварнага зярна“ Народны Камісарыят Гандлю БССР пастанаўляе:

1. Устанаўіць наступную шкалу падвышэння памольнай платы за пераапрацоўку таварнага зярна дзяржаўных і каперацыйных гандлюючых хлебам арганізацый на дзяржаўных, каперацыйных і прыватных млынох з вільготнасьцю больш 16 проц.

2. Пастанова набывае сілу з моманту апублікавання.
3. Вінаватныя ў парушэнні гэтай пастановы працягваюцца да
судовай адказнасці: службовыя асобы паводле арт. арт. 106 і 141
Крым. Кодэксу, а прыватныя—паводле арт. 141 таго самага Кодэксу.

Нам. Народнага Камісара Гандлю БССР М. Брыскін.
Сакратар Народнага Камісарыяту Гандлю БССР Н. Строганаў.

14 верасня 1927 г.
№ 53.

6. Пастанова Народнага Камісарыяту Гандлю БССР

АБ ПАРАДКУ ЗАГАТОЎКІ БУЛЬБЫ ДЛЯ БРОВАРАЎ І КРУХМАЛЬНА-ПАТАЧНЫХ
ЗАВОДАЎ БССР.

Для забеспячэння патрэбнаю колькасцю бульбы для выка-
нання вытворчых праграм дзяржаўных бровараў і крухмальна-па-
тачных заводаў БССР, на падставе п. п. „в“, „м“ арт. 4 і п. п. „і“,
„г“ арт. 6 Часовага Палажэння аб Народным Камісарыяце Унутра-
нага Гандлю БССР (З. З. БССР 1924 г., № 25—26, арт. 227) Народны
Камісарыят Гандлю БССР п а с т а н а ў л я е:

1. Устанавіць раёны з радыусам 26 кілёметраў навокал кожнага
з памянёных заводаў, у межах якога права выдзянення заготовак
бульбы для вытворчых патрэб даецца выключна адпаведным заводам
і сельска-гаспадарчай капірацыі, абавязваюшы апошнюю загатоўле-
ную бульбу здаваць заводам, для чаго заключыць адпаведныя да-
гаворы.

2. Дазволіць вываз бульбы з устаноўленага п. 1-м гэтай паста-
новы радыусу толькі пасля поўнага забеспячэння для выканання
вытворчых праграм заводаў і з дазволу Народнага Камісарыяту Ган-
длю БССР або яго мясцовых органаў.

Увага. З устаноўленага радыусу, па згодзе з Народным
Камісарыятам Гандлю БССР і яго мясцовымі органамі, дазва-
ляецца вывозіць адборную сталовую і экспертную бульбу.

3. Абавязваць усе дзяржаўныя і капірацыйныя арганізацыі, якія
прыбываюць у БССР для закупкі бульбы і вывазу яе за межы БССР,
рэгістравацца ў Народным Камісарыяце Гандлю БССР або яго мяс-
цовых органах.

4. Забараніць капірацыйным арганізацыям БССР заключаць
угоды з памянёнымі ў п. 3-м арганізацыямі на вываз бульбы за межы
БССР без паказання апошнімі дазолаў Народнага Камісарыяту
Гандлю БССР або яго мясцовых органаў на вываз бульбы з пака-
заннем раёну, з якога вываз дазваляецца.

5. Вінаватныя ў парушэнні гэтай пастановы працягваюцца да
адказнасці паводле артыкулаў 106 і 141 Крымінальнага Кодэксу.

6. Гэтая пастанова ўваходзіць у сілу з моманту апублікавання
і пашыраецца на ўсе дзяржаўныя і капірацыйныя арганізацыі, якія
робяць загатоўку бульбы на тэрыторыі БССР.

Народны Камісар Гандлю БССР Я. Адамайціс.

Сакратар Народнага Камісарыяту Гандлю БССР Н. Строганаў.

5 кастрычніка 1927 г.

7. Пастанова Народнага Камісарыяту Гандлю БССР

АБ ЗАЦВЕРДЖАНЬНІ БАЗІСНЫХ КАНДЫЦЫЙ НА ХЛЕБНУЮ КАМПАНІЮ 1927—28 году.

1. Зацвердзіць на хлебную кампанію 1927/28 году ў БССР прынятыя Канвенцыйным Бюро наступныя базісныя кандыцыі:

Назва культур	Назва акруг	Тып	Падтып	Кляса	Нагура	П р ы м е с ь			Вільготнасьць
						Сьмецьце (сорная)	Шкодная	Зярнавая	
Жыта азімае	Менская Гомельская, Бабруйская і Магілёўск. з быўш. раёнамі Калінінск. акругі	1	С/З	2	116	2,5	0,1	2,5	Сяр. сух.
	Іншыя акругі БССР	1	„	3 *) умоўн.	113	4,0	0,1	1,0	„
Авіс	Магілёўская і Аршанская	III	Звыч.	4 *) ум.	66	4,0	0,5	5,0	Сяр. сух.
	Іншыя акругі	III	„	3	70	3,5	0,5	4,0	„
Ячмень	Менская	II	—	1	99	2,5	0,1	4,5	Сяр. сух.
	Іншыя акругі	II	—	2 *) ум.	97	3,5	0,1	5,0	„
Льняное семя	Віцебская і Полацкая	I	В	3*)	чыст. 93	6,5	—	1,0	Сяр. сух.
	Іншыя акругі	III	—	6 ум.	88	11,0	—	1,0	„

УВАГА 1. *) Умоўна па колькасьці зьмяшчэньня сьмецьця або зернавой прымесі больш мякы, устаноўленай для кляснага зярна.

УВАГА 2. Стан вільготнасьці „сярэдняя сухасьць“ характарызуе вільготнасьць зярна, якое мае вільгаць у межах для жыта больш 14 да 15,5 уключна, для аўса і ячменю больш 14,5 да 15,5 уключна і для льнянога сям'я больш 11 проц. і да 13 проц. уключна.

2. Пададзенымі вышэй базіснымі кандыцыямі кіравацца пры ўжываньні набавак і скідак (баніфікацый і рэфакцый) і пры расьсяяваньні загатоўках на пачатковых загатоўчых пунктах, і пры разьліках па парцыённых угодах.

Нам. Народнага Камісара Гандлю БССР М. Брыскін.

Сакратар Народнага Камісарыяту Гандлю БССР Н. Строганаў.

12 кастрычніка 1927 г.

№ 56.

8. Інструкцыя Народнага Камісарыяту Земляробства і Народнага Камісарыяту Юстыцыі БССР

АБ УМОВАХ АДКАЗНАСЬЦІ ПРАДАЎЦА ЗА КАРЭННЫЯ НЕДАХВАТЫ ПРАДА-
ДЗЕНАЙ ЖЫВЁЛЫ (УВАГА ДА АРТ. 197 І УВАГА ДА АРТ. 199 ГРАМ. КОДЭКСУ
БССР.)

Пры куплі-продажы коняў і іншай сельска-гаспадарчай жывёлы прадавец адказвае, калі ў прададзенай жывёлы выявіцца неабумоў-
леныя пры продажы карэнныя недахваты, а таксама, калі прададзе-
ная жывёла будзе не таго пахаджэння, або ня будзе мець той вы-
творчасці, або таго веку, якія прадаўцом абумоўлены пры продажы.
Купец мае права патрабаваць у адпаведнасці з арт. 198 Гр. Кодэксу
змяняння пакупнай цаны або парвання дагавору і аплаты яму
ўсіх страт. Купец павінен праз мясцовыя ветэрынарныя ўстановы
сьцьвердзіць выяўленыя ім недахваты ў купленай жывёлы на пра-
цягу паказанага ў інструкцыі тэрміну або на працягу тых самых
тэрмінаў падаць просьбу ў суд.

Для кожнага з важнейшых карэнных недахватаў устанаўляюцца
наступныя тэрміны, на працягу якіх купец можа пасьведчыць наяў-
насць гэтых недахватаў і падаць адпаведную заяву ў суд.

1. Коні.

а) Коні не таго пахаджэння, або нетае вытворчасці, або коні
не таго веку, якія былі абумоўлены пры продажы—14 дзён.

б) Нутрэц (на адно або на два ядры)—14 дзён.

в) Кабылы, якія ня могуць быць заплоднены—6 месяцаў.

г) Хваробы палавых органаў (ня цэлы ствол, выкрыўленьне яго
або паўпаларуш)—14 дзён.

д) Палавая слабасць для заводзкіх вытворцаў—3 месяцы.

е) Оглум—30 дзён.

ж) Запал (эмфізема легкіх, хранічныя хваробы верхніх дыхальных
шляхоў, легкіх, сэрца)—14 дзён.

з) Сьвісьцячае ўдушша (аднабаковы або абодвабаковы паляруш
чарпалавіднага храшчыка), выяўленае пры гонцы без папярэдняй
хуткай язды—7 дзён.

і) Нораў і яго праяўленьне—14 дзён.

к) Ня цэлы язык, поўная адсутнасць языка да ўзьдзечкі або
на адну трэць—7 дзён.

л) Сьлепата з прычыны захварэння ўнутранага вока (хвароба
крышталька, радужнай абалонкі зрокавага нерву)—14 дзён.

м) Пэрыядычнае запаленне воч—3 месяцы.

н) Рэўматызм капытаў—14 дзён.

о) Шчыліна капытнага рогу, якая даходзіць да мясных
часцей—14 дзён.

п) Дурныя привычкі (прыкуса, глытаньне, ткачэньне)—14 дзён.

2. Іншая сельска-гаспадарчая жывёла.

а) Сельска-гаспадарчая жывёла не таго пахаджэння, або не
тае вытворчасці, або не таго веку, якія былі абумоўлены пры
продажы—30 дзён.

- б) Палавая слабасць (імпатэнцыя) з прычыны нявыпушчання палавога органу або адсутнасць аднаго з абодвух ядзер—30 дзён.
в) Сьлепата з прычыны захварэння унутранага вока (хвароба крышталіка, радужнай абалонкі і зрокавага нерву)—7 дзён.

Нам. Народнага Камісара
Земляробства БССР Ц. Каровікаў.

Нам. Народнага Камісара Юстыцыі БССР С. Эднерал.

Вэтэрынарны Інспектар НКЗ БССР С. Серпаў.

11 кастрычніка 1927 г.

9. Абежнік Народнага Камісарыяту Ўнутраных Спраў БССР

АБ ПАРАДКУ ВЫДАЧЫ ДАЗВОЛАЎ НА ПРАВА ГАНДЛЮ ДЭНАТУРАВАНЫМ
СЫПРЫТУСАМ.

Начальнікам адміністрацыйных аддзелаў.

Народны Камісарыят Унутраных Спраў БССР, у адпаведнасці з арт. арт. 7 і 18 паказанай ніжэй інструкцыі ВСНГ СССР „Аб парадку выпуску і продажы насельніцтву дэнатураванага сыпрытусу для тэхнічных і гаспадарчых патрэб“, прапануе прыняць для кіраўніцтва наступнае:

1. Нарозны гандаль дэнатураваным спірытусам можа весціся толькі ў дзяржаўных гандлёвых прадпрыемствах паводле спецыяльных дазволаў, якія выдаюцца акруговымі адміністрацыйнымі аддзелаў пасля ўзгаднення з мясцовымі органамі „Цэнтральнага спірту“.

Увага. Для дзяржаўных гандлёвых прадпрыемстваў, якія маюць дазвол на гандаль сыпрытусавымі напіткамі, асобнага дазволу на гандаль дэнатуратам не патрэбна. Аднак, магазыны, якія гандлююць сыпрытусавымі напіткамі, павінны паведамляць акруговы адміністрацыйны аддзел аб продажы імі дэнатурату.

2. Заявы аб выдачы дазволаў могуць падавацца і беспасрэдна ў акруговы адміністрацыйны аддзел, які мае права выдаваць дазволы, і праз раённыя кіраўніцтвы міліцыі.

3. Да заяў на атрыманне дазволаў павінна дадавацца пасведчанне ад мясцовага органу дзяржаўнай пажарнай аховы аб тым, што гандаль дэнатуратам у даным памяшканні ў пажарных адносінах не зьяўляецца небяспечным.

4. За выкананнем устаноўленых гэтым абежнікам правіл гандлю дэнатуратам наглядаюць органы міліцыі. За выкананнем устаноў, якія гандлююць дэнатураваным сыпрытусам, правіл аб пажарнай ахове, наглядаюць мясцовыя органы дзяржаўнай пажарнай аховы.

5. За гандаль дэнатураваным сыпрытусам без належнага дазволу адказнасць устанаўляецца паводле арт. 140 Крымінальнага Кодэксу.

Разам з гэтым публікуецца інструкцыя Народнага Камісарыяту Фінансаў і ВСНГ СССР і абежнік Народнага Камісарыяту Фінансаў СССР № 407 за 7 красавіка 1927 г. аб скасаванні талённых кніжак на набыццё сыпрытусу ў вялікіх гарадох, да якіх Народны Камісарыят Фінансаў БССР прылічаў г. Менск, а таксама абежнік Н. К.

Фінансаў СССР за 11-е ліпеня 1927 г., № 594, паводле якога дазваляецца продаж насельніцтву дэнатураванага сьпірытосу агульнай дэнатурацыі без талённых кніжак ва ўсіх гарадох, прылічаных да мясцовасці 1, 2 і 3 клас на спяганьне патэнтнага збору з гандлёвых і прамысловых прадпрыемстваў, да якіх Н. К. Фінансаў БССР прылічаў Гомель, Віцебск, Бабруйск, Магілёў і Воршу.

Нам. Народнага Камісара Унутраных Спраў—
Начальнік Адміністрацыйнага Кіраўніцтва
НКУС БССР Я. Кроль.

30 ліпеня 1927 г.
№ 138.

ДАДАТАК 1

Інструкцыя Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі СССР

АБ ПАРЯДКУ ВЫПУСКУ І ПРОДАЖУ НАСЕЛЬНІЦТВУ ДЭНАТУРАВАНАГА СЬПІРЫТУСУ ДЛЯ ТЭХНІЧНЫХ І ГАСПАДАРЧЫХ ПАТРЭБ, ВЫДАНАЯ НА ПАДСТВЕ ПАСЬЛЯ СТАНОВЫ САВЕТУ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ СССР за 18-га мая 1926 г., ПАСЬЛЯ УЗГАДНЕНЬНЯ З НАРОДНЫМ КАМІСАРЫЯТАМ ФІНАНСАЎ СССР.

1. Выраб дэнатураванага сьпірытосу, які выпускаецца ў продаж насельніцтву для тэхнічных і гаспадарчых патрэб, робіцца толькі на сьпірытусавых складах або на броварах „Цэнтрасьпірту“.

2. Для вырабу дэнатураванага сьпірытосу для тэхнічных і гаспадарчых патрэб павінны ўжывацца толькі галоўныя адкіданыя рэкціфікацыі (альдэгіды і этары), пры гэтым дабаўленьне да іх сырога сьпірытосу дазваляецца толькі для давадзеньня іх да належнай моцы (90 проц.).

3. Дэнатурацыя адзначаных альдэгідаў і этараў робіцца дабаўленьнем на 100 аб'ёмаў безадноснага алкаголю адзін аб'ём дрэўнага сьпірытосу і 0,1 аб'ёму рошчыны крышталёвай фіалетавай фарбы.

Увага 1. Тэхнічныя умовы, якім павінны здавальняць дрэўны сьпірытус і матар'ял, што афарбоўвае сьпірытус, устанаўляецца ВСНГ СССР з Н. К. Фінансаў СССР.

Увага 2. Дэнатурацыя сьпірытосу робіцца ў парадку, які паказан у разьдзеле IV арт. 20—31 зацьверджанай Н. К. Фінансаў пасьля узгадненьня з ВСНГ 8-га сакавіка 1926 г. інструкцыі № 34 аб выдачы этылавага сьпірытосу для тэхнічных патрэб („Вестник Финансаў“ 1926 г., № 51).

4. Дэнатураваны сьпірытус можа прадавацца агулам і на розна. Пад продажам агулам разумеецца водпуск за адзін раз ня менш аднаго вядра, пад продажам на розна— водпуск за адзін раз ня больш $\frac{1}{4}$ вядра.

5. Дэнатураваны сьпірытус, які прызначаны для продажу насельніцтву для тэхнічных і гаспадарчых патрэб, выпускаецца з сьпірытусавых складаў або бровараў „Цэнтрасьпірту“ разлітым у пасуду ёмістасьцю ў 3,07 і ў 0,61 літра (г. зн. $\frac{1}{4}$ і $\frac{1}{20}$ вядра) моцнаю 90 градусаў.

6. Агулам дэнатураваны сьпірытус можа прадавацца толькі з сьпірытусавых складаў або бровараў „Цэнтрасьпірту“ і толькі ў месцы нарознага продажу.

7. Нарозна дэнатураваны сьпірытус насельніцтву з захаваньнем умоў, паказаных у гэтай інструкцыі, можа прадавацца:

а) з магазынаў „Цэнтрасьпірту“ і

б) з магазынаў іншых дзяржаўных устаноў і прадпрыемстваў, якім права такога продажу будзе дадзена адміністрацыйным аддзелам краявога, абласнога, губэрскага або акруговага выканаўчага камітэту пасля ўзгадненьня з мясцовымі органамі „Цэнтрасьпірту“.

8. Дэнатураваны сьпірытус насельніцтву для тэхнічных і гаспадарчых патрэб можа прадавацца толькі грамадзянам, якія маюць талённую кніжку на набыцьцё такога, выданую мясцовымі органамі „Цэнтрасьпірту“.

9. Асобы, якія жадаюць атрымаць талённую кніжку на набыцьцё дэнатураванага сьпірытусу, падаюць заяву ў мясцовыя органы „Цэнтрасьпірту“.

У заяве павінна быць паказана, для чаго патрабуецца дэнатураваны сьпірытус і якія ёсьць прылады для карыстаньня дэнатураваным сьпірытусам.

10. Мясцовыя органы „Цэнтрасьпірту“ на падставе заявы, памянёнай у п. 9, выдаюць талённую кніжку з адрывнымі талёнамі на права набыцьця дэнатураванага сьпірытусу на працягу году ў колькасьці 36,89 літраў (г. зн. трох вёдзёр) на адну сям'ю з правам водпуску на 3,07 літра (г. зн. $\frac{1}{4}$ вядра) у месяц з узяцьцем падпіскі ад заяўніка аб тым, што паказаныя ім даныя у яго заяве адпавядаюць сапраўднасьці. На кожнай заяве можа быць выдадзена адначасова толькі адна талённая кніжка на атрыманьне па жаданьні заяўніка дэнатураванага сьпірытусу ў пасудзе 3,07 літра або 0,61 літра (г. зн. $\frac{1}{4}$ вядра або $\frac{1}{20}$ вядра).

11. Кожная талённая кніжка выдаецца з пэўным нумарам паводле асобнага рэестру талённых кніжак. На вокладцы кніжкі паказваецца: кім і каму яна выдадзена, месца жыцьця атрымальніка і для якой патрэбы павінен ужывацца сьпірытус. На вокладцы кніжкі ставіцца пятатка і падпісваецца асобаю, якая выдала кніжку. На кожным талёне кніжкі павінен быць пастаўлены нумар кніжкі, год выдачы яе і пастаўлена пятатка, часьць якой павінна пераходзіць на карэнчык талёну.

12. За кожную кніжку бярэцца з атрымальніка загатоўчы кошт кніжкі, які не павінен перавышаць 10 кап.

13. Перадача талёнай кніжкі для карыстаньня дэнатураваным сьпірытусам іншай асобе, продаж талённых кніжак, а таксама перапродаж атрыманага па іх дэнатураванага сьпірытусу—забараняецца.

Калі будуць паказаныя ў гэтым артыкуле умовы парушаны, то вінаватны прыцягваюцца да адказнасьці, а выдадзеныя ім талёныя кніжкі—адбіраюцца.

14. Талёныя кніжкі маюць сілу для атрыманьня дэнатураванага сьпірытусу толькі ў межах таго раёну, які паказаны ў талёнай кніжцы.

Пасуда з дэнатураваным сьпірытусам, якая адпускаецца ў месцы нарознага продажу, павінна быць апячатана пятаткаю складу, які рабіў разліў, і павінна мець друкаваны этыкет з паказаньнем:

а) вялікімі літарамі слоў: „дэнатураваны сьпірытус“, „не ўжываецца для піцьця“, „памешаны з дрэўным сьпірытусам“, „атрутны“, і эмблемы сьмерці— чэрап і косьці;

б) месца разьліву;
в) моцы сьпірытусу ў градусах і
г) колькасьці зьмешчанай ў пасудзе вадкасьці ў мэтрычных
мерках і ў частках вядра.

16. Мясцы продажу могуць адпускаць дэнатураваны сьпірытус
ня больш 3.07 літра (г. зн. $\frac{1}{4}$ вядра) адначасова і ня іначай, як
насьля паказаньня купцом талёнай кніжкі на атрыманьне дэнату-
раванага сьпірытусу. Асоба, якая адпускае сьпірытус, адрывае з
кніжкі адпаведны лік талёнаў, якія пасьля адзначэньня зараз-жа на
іх часу водпуску астаюцца на месцы продажу дэнатураванага сьпі-
рытусу для кантролю.

17. Адкаркоўваньне апячатанай пасуды з дэнатураваным сьпі-
рытусам і пераліваньне яго ў іншую пасуду на месцах нарознага
продажу—забараняецца.

18. Прадугледжанае п. „б“ арт. 7 месца продажу дэнатураванага
сьпірытусу павінна мець дазвол ад адміністрацыйнага аддзелу
на такі продаж, які павінен быць вывешаны на відным месцы.

19. Усе мясцы продажу дэнатураванага сьпірытусу павінны
весьці кнігу для падліку дэнатураванага сьпірытусу, прашнурованую
і насьведчаную інспэкцыяю „Цэнтрасьпірту“, у якую павінны запіс-
вацца паступленьні і расходы дэнатураванага сьпірытусу. Інспэкцыя
мае права правяраць прыхода-расходныя дакумэнты і ўстанаўляць
адпаведнасьць наяўнасьці дэнатураванага сьпірытусу з прыхода-
расходнымі дакумэнтамі, а таксама правільнасьць водпуску дэна-
тураванага сьпірытусу.

20. Устаноўленьня гэтаю інструкцыяю правілы для продажу
насельніцтву дэнатураванага сьпірытусу для тэхнічных і гаспадар-
чых патрэб не пашыраюцца на тыя прадпрыемствы, якія атрымоў-
ваюць сьпірытус для тэхнічных патрэб. У адносінах да гэтых прад-
прыемстваў захоўваюцца ўсе існуючыя для гэтага пастановы.

21. Дзеяньне гэтай інструкцыі не пашыраецца на Закаўкаскую
Сацыялістычную Фэдэратыўную Рэспубліку.

Нам. Старшыні Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі Г. Пятакоў.

8 ліпеня 1927 г.

ДАДАТАК 2.

Абежнік Народнага Камісарыяту Фінансаў СССР

АБ СКАСАВАНЬНІ ТАЛЁННЫХ КНІЖАК НА НАБЫЦЦЁ ДЭНАТУРАВАНАГА
СЬПІРЫТУСУ Ў ВЯЛІКІХ ГАРАДОХ.

*Народным камісарыятам фінансаў саюзных
рэспублік.*

Паводле зацьверджанай ВСНГ СССР пасьля узгадненьня з
НК Фінансаў СССР 8-га ліпеня 1926 г. інструкцыі, разасланай
для ведама народным камісарыятам фінансаў саюзных рэспублік пры
абежніку за 9-га жніўня 1926 г., № 692, сьпірытус агульнай дэна-
турацыі для тэхнічных і гаспадарчых патрэб можа прадавацца
толькі грамадзянам, якія маюць талёныя кніжкі на набывццё такога,
выдадзеныя мясцовымі органамі „Цэнтрасьпірту“.

Для палягчэння умоў набыцця дэнатурату насельніцтвам для гаспадарчых і тэхнічных патрэб Народны Камісарыят Фінансаў СССР па згодзе з ВСНГ СССР знаходзіць магчымым у сучасны момант дазволіць у гарадох з насельніцтвам ня менш 100.000 чалавек вольны продаж дэнатураванага сьпірытусу без талённых кніжак, але з захаваннем патрабаванняў інструкцыі за 8-га ліпеня 1926 г., паводле якой дэнатураваны сьпірытус з магазынаў іншых, апроч „Цэнтрэспірту“, дзяржаўных каперацыйных устаноў, можа прадавацца толькі з дазволу адміністрацыйных аддзелаў мясцовых выканаўчых камітэтаў.

Нам. Народнага Камісара Фінансаў СССР Фрумкін.

Час. вык. аб. Начальніка Кіраўніцтва
Дзяржаўнымі Падаткамі НКФ СССР Гардзеяў.

7 красавіка 1927 г.
№ 407.

Д А Д А Т А К 3.

Абежнік Народнага Камісарыяту Фінансаў СССР.

*Народным камісарыятам фінансаў саюзных
рэспублік.*

У дадатак да абежніку за 7 красавіка 1927 г. № 407 Народны Камісарыят Фінансаў СССР па згодзе з ВСНГ СССР знаходзіць магчымым дазволіць вольны продаж насельніцтву дэнатураванага сьпірытусу агульнай дэнатурацыі без талённых кніжак, апроч гарадоў з насельніцтвам у 100.000 жыхароў, таксама ўва ўсіх гарадох, аднесеных да мясцовасцяў 1, 2 і 3 клясу па спагнаньчым патэнтнаму збору з гандлёвых і прамысловых прадпрыемстваў.

Нам. Народнага Камісара Фінансаў СССР Кузьняцоў.

Пам. Начальніка Кіраўніцтва Дзяржаўнымі
Падаткамі НКФ СССР Гардзеяў.

11 ліпеня 1927 г.
№ 594.

10. Абежнік Народнага Камісарыяту Унутраных Спраў БССР

Аб скасаваньні арт. 13 інструкцыі Народнага Камісарыяту Унутраных Спраў БССР „Аб ужываньні пастановаў Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Савету Народных Камісараў БССР за 23 кастрычніка 1926 г. „Аб аплаце жылых памяшканьняў у гарадох БССР“.

Усім акруговым выканаўчым камітэтам.

Артыкулам 13 Інструкцыі НКУС БССР за 31 студзеня 1927 г. „Аб ужываньні пастановаў ЦВК і СНК БССР за 23 кастрычніка 1926 г. „Аб аплаце жылых памяшканьняў у гарадох БССР“, якая зацьверджана Старшынёю Эканамічнай Нарады пры СНК БССР (Бюлетэнь СНК БССР 1927 г., № 4, стар. 12), устаноўлена, што інваліды і іншыя асобы, якія маюць права на сацыяльнае забесьпячэньне, і якім замест пэнсіі дадзена права гандляваць на льготных умовах, аплачваюць памяшканьні: а) асобы, якія гандлююць па патэнтах 1-га

разраду, як рабочыя, што зарабляюць 30 р. на м-ц; б) асобы, якія ганяюць па патэнтах 2-га разраду, як рабочыя, што зарабляюць да 50 руб. на м-ц.

Савет Народных Камісараў БССР прызнаў, што памянёныя вышэй асобы павінны аплачваць жылыя памяшканні, як усе асобы, якія знаходзяцца на сацыяльным забеспячэнні, г. зн., як рабочыя і служачыя з заробкам 20 руб. на месяц (З. З. БССР 1926 г., № 44, арт. 165, п. 6), і пастановаю за 19 жніўня 1927 г. скасаваў арт. 13 Інструкцыі НКУС БССР аб ужываньні пастановаў ЦВК і СНК аб аплаце жылых памяшканняў.

Паведамляючы аб гэтым, Народны Камісарыят Унутраных Спраў БССР просіць акруговыя выканаўчыя камітэты зрабіць належныя загады ўсім акруговым інспекцыям камунальнай гаспадаркі, гарадзкім і раённым аддзелам камунальнай гаспадаркі аб выкананні пастановаў Савету Народных Камісараў за 19 жніўня 1927 году.

Народны Камісар Унутраных Спраў БССР **А. Сташэўскі**. Інспектар Жылішчых і Зямельных Спраў НКУС БССР. **Л. Позін**.

1 кастрычніка 1927 г.
№ 173.

11. Пастанова Народнага Камісарыяту Юстыцыі і Народнага Камісарыяту Унутраных Спраў БССР

АБ ПЕРАБУДАВАНЬНІ У ДАМОХ ПРЫВАТНЫХ УЛАСЬНІКАЎ ЖЫЛЫХ ПАМЯШКАНЬНЯЎ Ў НЯЖЫЛЫЯ.

На падставе артыкулу 1 Грамадзянскага Кодэксу Народны Камісарыят Юстыцыі і Народны Камісарыят Унутраных Спраў БССР п а с т а н а в л я ю т ь:

У дамох прыватных уласьнікаў жылыя памяшканні ў няжылыя могуць перабудоўвацца толькі з дазволу мясцовых выканаўчых камітэтаў, гарадзкіх і местачковых саветаў.

Нам. Народнага Камісара Юстыцыі БССР **С. Гохман**.

Народны Камісар Унутраных Спраў БССР **А. Сташэўскі**.

7 кастрычніка 1927 г.

12. Абежнік Народнага Камісарыяту Юстыцыі і Народнага Камісарыяту Земляробства. БССР

АБ АДЧУЖЭНЬНІ БУДЫНКАЎ, ЯКІЯ БЕСПАСРЭДНА ЗЬВ'ЯЗАНЫ З ГАСПАДАРКАЮ, АЛЕ ЗНАХОДЗЯЦЦА НА СЯДЗІБНАЙ ГАРАДЗКОЙ ЗЯМЛІ.

Натарыяльным канторам БССР.

Копія-раённым выканаўчым камітэтам.

У практыцы натарыяльных кантор узьнікла пытаньне аб тым, у якім парадку павінна рабіцца адчужэньне будынкаў, беспасрэдна зьвязаных з сельскаю гаспадаркаю, калі яны знаходзяцца на сядзібнай гарадзкой зямлі.

У гэтым пытаньні трэба кіравацца наступнымі паказаньнямі:

Купля-продаж будынкаў рэгулюецца наогул нормаў Грамадзянскага Кодэксу БССР, выд. 1927 г.

Выключэннем з гэтага агульнага палажэння зьяўляецца продаж будынкаў на падставе арт. арт. 23 і 24 Зямельнага Кодэксу, г. зн. будынкаў, якія знаходзяцца на землях працоўнага карыстання.

Да будынкаў апошняй катэгорыі, паводле арт. 3 Грамадзянскага Кодэксу, ўжываюцца спецыяльныя нормы. Адчужэнне такіх будынкаў робіцца ў парадку, прадугледжаным аб'ектам Народных Камісарыятаў Юстыцыі № 53 і Земляробства № 35 за 19 кастрычніка 1925 г. „Аб адчужэнні будынкаў і садоў, якія знаходзяцца на землях працоўнага карыстання“ (Бюлетэнь СНК БССР 1925 г., № 9).

Продаж будынкаў, якія знаходзяцца ў межах гораду на сядзібнай зямлі, хоць-бы гэтыя будынкi і былі звязаны з сельскаю гаспадаркаю, ня можа рэгулявацца паказанымі вышэй спецыяльнымі правіламі, выданымі ў разьвіццё арт. арт. 23 і 24 Зямельнага Кодэксу БССР. Адчужэнне такіх будынкаў для скарыстання іх на месцы павінна рабіцца ў парадку, прадугледжаным арт. 187 Грамадзянскага Кодэксу БССР, г. зн. такія згоды абавязкова, пад страхам неправадзейнасці, павінны натарыяльна засьведчацца, з захаваньнем арт. 184 ГК БССР і з рэгістрацыяю пасля гэтага ў належным камунальным аддзеле.

Патрабаванні арт. 184 ГК ня ўжываюцца толькі тады, калі будынак, які знаходзіцца ў межах гораду на сядзібнай зямлі, адчужаецца ўласнікам яго з дазволу аддзелу камунальнай гаспадаркі працоўнаму землякарыстальніку для пераносу на зямлю працоўнага карыстання. Адчужэнне будынку на перанос у гэтым выпадку не патрабуе натарыяльнага засьведчаньня.

Нам. Народнага Камісара Юстыцыі
і Пракурора Рэспублікі БССР С. Гохман.

Нам. Народнага Камісара Земляробства БССР Я. Валодзька.

20 Кастрычніка 1927 г.

№ 91

13. Сьніс асоб, якія зьмянілі свае прозьвішчы.

Чарг. №№	Ранейшыя прозьвішчы, імёны і імёны па бацьку	Новыя прозьвішчы, імёны і імёны па бацьку	Месца знаходжаньня і час нараджэньня	Куды паступіла хадайніцтва аб зьмене прозьвішча.
1	Бэр Леў Хацкелевіч.	Варанцоў Леў Хацкелевіч	г. Гомель, Савецкая вул., д. № 8; нарадз. 18-IX—1905 году	У Гомельскі Акруговы ЗАГС
2	Дворкін Калман-Зуся Іцкавіч.	Дворкін Кляменці Іцкавіч	г. Менск; нарадз. 25-XI—1861 г.	У Менскі Акруговы ЗАГС
3	Дворкін Саламон Калманаў-Зусевіч.	Дворкін Марк	г. Менск; нарадз. 3-VIII—1896 г.	У Менскі Акруговы ЗАГС
4	Жоўтаў-Жаўта-брухаў Парфір Яфрэмавіч.	Палянскі Грыгор	В. Бель-Калодзь, Нава-зыбкаўскага павету, Гомельскай губ.; нарадз. 8 лістапада 1897 г.	У Аршанскі Акруговы ЗАГС

5	Іофэ Гольда Гіршава	Нодэلمان	В. Елец, Мазырскай акругі; нарадз. у 1906 г.	У Мазырскі Акруговы ЗАГС
6	Калола Сьцяпан Венедыктавіч	Румянцаў	п. Карабойшчына, Бабруйскай акр.; нарадз. у 1886 г.	У Бабруйскай Акруговы ЗАГС
7	Калпакоў Ігнась Мартынавіч	Авер'янаў	В. Рабеткі, Расьнянскага раёну, Калінінскай акр.; нарадз. у 1906 г.	У Калінінскай Акруговы ЗАГС
8	Кірдуна Рыгор Тарасавіч	Волгін	В. Птушачы, Слуцкай акругі; нарадз. у 1901 г.	У Менскай Акруговы ЗАГС
9	Кабакова Хая-Сара Давыдава	Гольдзіна	г. Менск, Камунальная вул., д. № 38	У Менскай Акруговы ЗАГС
10	Каламійцава Галена Іванава	Мышкіна	в. Слабада, Харкаўскай губ.; нарадз. у 1892 г.	У Менскай Акруговы ЗАГС
11	Каламійцава Антаніна Васільлева	Каламійцава Ніна Васільлева	в. Слабада, Харкаўскай губ.; нарадз. у 1911 г.	У Менскай Акруговы ЗАГС
12	Каламійцава Зінаіда Васільлева	Мышкіна Зінаіда Васільлева	в. Слабада, Харкаўскай губ.; нарадз. у 1915 г.	У Менскай Акруговы ЗАГС
13	Міхаіл	Марчэнка Міхась Тодаравіч	г. Магілёў; нарадз. у 1906 г.	У Магілёўскай Акруг. ЗАГС
14	Мазьё Якаў Шлёмавіч	Камянецкі Бенцыян	м. Крупкі, Барысаўскай акр.; нарадз. у 1880 г.	У Барысаўскай Акруг. ЗАГС
15	Піндыркаў Эля Іосялевіч	Бяркоўскі	м. Смалявічы, Менск. акругі; нарадз. у 1861 г.	У Менскай Акруговы ЗАГС
16	Піндыркава Гінда Абрамова з роду Рольбін	Бяркоўская	м. Смалявічы, Менск. акругі; нарадз. у 1867 г.	У Менскай Акруговы ЗАГС
17	Піндыркава Блюма Эльлева	Бяркоўская	м. Смалявічы, Менск. акругі; нарадз. у 1900 г.	У Менскай Акруговы ЗАГС
18	Піндыркава Іахвед Эльлева	Бяркоўская	м. Смалявічы, Менск. акр.; нарадз. у 1903 г.	У Менскай Акруговы ЗАГС
19	Піндыркаў Абрам Эльлеў	Бяркоўскі	м. Смалявічы, Менск. акр.; нарадз. у 1907 г.	У Менскай Акруговы ЗАГС
20	Піндыркаў Іосель Эльлеў	Бяркоўскі	м. Смалявічы, Менск. акругі; нарадз. у 1905 г.	У Менскай Акруговы ЗАГС

21.	Пешка Георгі Мітрафа- навіч	Аўгусьціновіч	в. Горы, Краснаполь- скага раёну, Калінінск. акр.; нарадз. у 1897 г.	У Калінінскі Акруговы ЗАГС
22.	Пешка Зьміцер Мітрафа- навіч	Аўгусьціновіч	в. Горы, Краснаполь- скага раёну, Калінінск. акр.; нарадз. у 1907 г.	У Калінінскі Акруговы ЗАГС
23.	Пешка Аляксей Мітрафа- навіч	Аўгусьціновіч	в. Горы, Краснаполь- скага раёну, Калінінск. акр. нарадз. у 1905 г.	У Калінінскі Акруговы ЗАГС
24.	Пушноў Натан Паўлавіч	імя Анатолі	Халопеніцкі раён, Ба- рысаўск. акр.; нападз. у 1899 г.	У Барысаў- скі Акруг. ЗАГС
25.	Юркін Мікіта Зьмітравіч	імя Аляксандар	г. Менск, Міхайлаўская вул., д. № 20; нарадз. у 1900 г.	У Менскі Акруговы ЗАГС

Нам. Народнага Камісара Юстыцыі БССР **Эднерал.**

Сакратар Народнага Камісарыяту Юстыцыі БССР **Танакоў.**

З а ц ь в е р д ж а н а .

пасяджэньні Прэзыдыуму ЦКСТУ
15-га кастрычніка 1927 г. (пратакол

№ 1, арт. 1).

14. Інструкцыя Цэнтральнага Камітэтаў Сялянскіх Таварыст- ваў Узаемадапамогі БССР

АБ ПЕРАВЫБАРАХ СЕЛЬСКІХ І РАЁННЫХ КАМІТЭТАЎ СЯЛЯНСКІХ ТАВАРЫСТ-
ВАЎ УЗАЕМАДАПАМОГІ БССР.

1.

1. Перавыбарамі сельскіх і раённых камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі БССР кіруе Цэнтральны Камітэт Сялянскіх Таварыстваў Узаемадапамогі БССР.

2. Кіраваньне і вядзеньне перавыбараў сельскіх ўпаўнаважаных і сельскіх камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі ўскладаецца на раённыя камітэты сялянскіх таварыстваў ўзаемадапамогі БССР.

3. На раённыя камітэты сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі ўскладаюцца наступныя абавязкі па вядзеньні перавыбарнай кампаніі сельскіх камітэтаў сялянскіх таварыстваў ўзаемадапамогі:

а) вядзеньне падрыхтоўчай працы па перавыбарах;

б) устанавленьне тэрмінаў перавыбараў, выбарных сходаў і раённых зьездаў;

в) інфармаваньне вышэйшых за іх камітэтаў аб ходзе працы па перавыбарах;

г) нагляд за законнасьцю і сваячаснасьцю перавыбараў;

д) складаньне і сваячасная падача вынікаў па перавыбарах у вышэйшых за іх камітэце.

4. Раённыя камітэты сялянскіх таварыстваў ўзаемадапамогі вучаюць упаўнаважаных на перавыбары сельскіх ўпаўнаважаных у вёсках і сельскіх камітэтаў сялянскіх таварыстваў ўзаемадапамогі і кіруюць іх працаю.

II.

Выбары сельскіх упаўнаважаных і сельскіх камітэтаў сялянскіх таварыстваў ўзаемадапамогі.

5. Упаўнаважаны раённага камітэту сялянскіх таварыстваў ўзаемадапамогі разам з сельскім камітэтам сялянскага таварыства ўзаемадапамогі разбіваюць вёску на выбарныя вучасткі, складаюць каляндарны плян перавыбараў, абвешчаюць насельныя пункты аб часе і месцы агульных сходаў, назначаюць упаўнаважаных, прызначаюць іх да выбарных вучасткаў і інструктуюць намечаных упаўнаважаных аб парадку вядзеньня перавыбараў.

6. Упаўнаважаны перавыбарнага вучастку зьбірае агульны сход членаў таварыства ўзаемадапамогі і знаёміць членаў таварыства з парадкам выбараў і нормаю прадстаўніцтва. Агульны сход лічыцца адбыўшымся, калі на ім прысутнічае ня менш 35—40 проц. членаў гэтага выбарнага вучастку, якія маюць ня менш 18 гадоў і не пазбаўлены выбарных праў паводле канстытуцыі БССР.

7. Калі ў выбарным вучастку яшчэ не праведзена каляктыўнае дабравольнае членства, то на агульным сходзе сялян першым пытаньнем ставіцца даклад аб задачах сялянскіх таварыстваў ўзаемадапамогі, а другім — аб пераходзе на каляктыўна-дабравольнае членства і аб устанавленьні членскага ўносу. Пасьля вырашэньня другога пытаньня выбіраюцца сельскія ўпаўнаважаныя ў сельскі камітэт таварыства ўзаемадапамогі.

8. Усе пытаньні вырашаюцца адчыненым галасаваньнем, простаю большасьцю галасоў.

9. Агульны сход выбірае прэзыдыум для вядзеньня сходу. Усе пытаньні запісваюцца ў пратакол, які падпісваецца прэзыдыумам сходу. Члены таварыства, якія зьявіліся на агульны сход, рэгіструюцца і рэгістрацыйны сьпіс прыкладаецца да пратаколу.

10. Ад кожных 50 членаў таварыства ўзаемадапамогі, якія перайшлі на каляктыўна-дабравольнае членства, выбіраецца ў сельскі камітэт сялянскага таварыства ўзаемадапамогі адзін сельскі ўпаўнаважны і адзін да яго кандыдат.

11. Пасьля сканчэньня агульнага сходу ўпаўнаважаны на перавыбары падае ў сельскі камітэт сялянскага таварыства ўзаемадапамогі на выбраных ў вёсках сельскіх упаўнаважаных сьпісы і пратаколы агульнага сходу, з рэгістрацыйным сьпісам зьявіўшыхся на сход членаў таварыства ўзаемадапамогі.

12. Пасьля падачы усіх пратаколаў агульных сходаў, раённы ўпаўнаважаны разам з сельскім камітэтам сялянскага таварыства ўзаемадапамогі склікае пленум выбраных у вёсках сельскіх упаўнаважаных і кандыдатаў да іх. Сельскія ўпаўнаважаныя, якія зьявіліся на сход, рэгіструюцца і рэгістрацыйны сьпіс прыкладаецца да пратаколу.

13. На сходзе сельскіх упаўнаважаных выбіраецца сельскі камітэт сялянскага таварыства ўзаемадапамогі ў складзе 5 членаў і 2-х кандыдатаў, рэвізійная камісія ў складзе 3 членаў і 2-х кандыдатаў дэлегаты на раённы зьезд камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі на модусу ад 200 членаў таварыства ўзаемадапамогі гэтага сельскага таварыства ўзаемадапамогі—1 дэлегат. Выбранымі лічацца тыя, якія атрымалі большасць галасоў.

14. Пасля сканчэння перавыбараў сельскага камітэту сялянскага таварыства ўзаемадапамогі новавыбраны сельскі камітэт сялянскага таварыства ўзаемадапамогі склікае арганізацыйнае пасяджэнне, на якім разьмяркоўвае абавязкі сярод членаў сельскага камітэту сялянскага таварыства ўзаемадапамогі.

15. Пасля сканчэння арганізацыйнага пасяджэння новавыбраны сельскі камітэт сялянскага таварыства ўзаемадапамогі з удзелам рэвізійнай камісіі прымае ўсе справы, кнігі, грашовыя і натуральныя сродкі і маемасць ад старога камітэту, аб чым і складае належны акт, які падпісваецца і старым, і новым сельскім камітэтам сялянскага таварыства ўзаемадапамогі, і рэвізійнай камісіяю.

16. Скаргі на няправільныя перавыбары падаюцца на працягу сямі дзён у раённы камітэт сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі праз упаўнаважанага раённага або сельскага камітэту.

17. Калі выбары ўпаўнаважаных і сельскіх камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі скасаваны, то даецца сем дзён на перавыбары ў другі раз.

18. Упаўнаважаны раённага камітэту, скончыўшы перавыбарную кампанію ў сельскім сялянскім таварыстве ўзаемадапамогі падае ў раённы камітэт сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі на працягу тыдня наступныя матар'ялы:

а) спіс выбраных сельскіх упаўнаважаных, членаў сельскага камітэту таварыства ўзаемадапамогі і рэвізійнай камісіі, паводле ўстаноўленай формы;

б) статыстычныя звесткі аб перавыбарным складзе сельскіх упаўнаважаных, сельскага камітэту сялянскага таварыства ўзаемадапамогі і рэвізійнай камісіі, паводле ўстаноўленай формы;

в) пратакол сходу сельскіх упаўнаважаных аб выбарах сельскага камітэту сялянскага таварыства ўзаемадапамогі;

г) пратакол арганізацыйнага пасяджэння сельскага камітэту сялянскага таварыства ўзаемадапамогі аб разьмеркаваньні абавязкаў;

д) апісальную частку вынікаў перавыбараў.

Увага. Увесь матар'ял аб перавыборах, паказаны ў арт. 18, павінен захоўвацца ў адным экзэмпляры ў справах сельскага камітэту сялянскага таварыства ўзаемадапамогі.

19. Празьдзёмам раённага камітэту сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі разглядае і падае на зацьверджаньне пленуму раённага камітэту сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі ўсе матар'ялы аб перавыборах сельскіх упаўнаважаных у вёсках і сельскіх камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі.

III.

Перавыбары раённых камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі.

20. Пасля сканчэння перавыбараў сельскіх упаўнаважаных і сельскіх камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі і зацверджання перавыбараў склікаецца раённы зезд сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі.

Раённы зезд адчыняецца старшынёю раённага камітэта сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі. Для выдаення працы збезд выбіраецца прэзідыум. Усе пытанні, якія пастаўлены на павестцы дня, і прынятыя на іх рэзалюцыі павінны быць запісаны ў пратакол. Усе дэлегаты, якія з'явіліся на зезд, рэгіструюцца і рэгістрацыйны сьпіс прыкладаецца да пратаколу.

22. Раённы зезд выбірае раённы камітэт у складзе 15 членаў і 5 кандыдатаў і рэвізійную камісію ў складзе 3 членаў і 2 кандыдатаў.

23. Пасля сканчэння раённага збезд камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі склікаецца арганізацыйнае пасяджэнне новавыбраннага раённага камітэту, на якім для выдзеньня штодзённай працы выбіраецца прэзідыум з 5 чалавек.

24. Пасля сканчэння арганізацыйнага пасяджэння новавыбраны прэзідыум з удзелам рэвізійнай камісіі прымае ад старога складу прэзідыуму справы, кнігі, грашовыя і матар'яльныя сродкі, а таксама маемасць, аб чым складае належны акт, які падпісваецца прэзідыумам старога і новага складу і рэвізійнаю камісіяю.

25. Скаргі на няправільныя перавыбары раённага камітэту падаюцца на працягу тыдня ў вышэйшыя за іх камітэты праз раённы камітэт.

26. Скончыўшы перавыбары ў раёне, раённы камітэт падае ў вышэйшыя за яго камітэты наступныя матар'ялы:

а) копіі пратаколаў з пастановамі збезд і арганізацыйнага пасяджэння раённага камітэту;

б) сьпіс выбраных членаў раённага камітэту і рэвізійнай камісіі, паводле ўстаноўленай формы;

в) статыстычныя звесткі аб выбраным складзе сельскіх упаўнаважаных, сельскіх камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі, раённага камітэту сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі і рэвізійнай камісіі, паводле ўстаноўленай формы;

г) апісальную частку вынікаў перавыбараў камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі раёну.

27. Усю працу на перавыбарах сельскіх упаўнаважаных, сельскіх камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі і раённага камітэту сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі раённы камітэт сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі узгадняе з дырэктыўнымі органамі раёну, а таксама інфармуе іх і вышэйшыя за іх камітэты аб ходзе перавыбараў.

Старшыня Цэнтральнага Камітэту Сялянскіх Таварыстваў
Узаемадапамогі БССР Л. Адзінцоў.

Адказны Сакратар Цэнтральнага Камітэту Сялянскіх Таварыстваў
Узаемадапамогі БССР П. Стрыкаў.

15. Ітогі конкурсу на лепшы сельскі камітэт сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі БССР.

1. Мэта конкурсу.

Конкурс павінен быў выявіць і добрыя і дрэнныя бакі працы сельскіх камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі, падлічыць дасягненні ў арганізацыйным, матар'яльным і гаспадарча-вытворчым абслугоўванні членаў, адзначыць недахопы і намеріць мерапрыемствы для ажыццяўлення працы сельскіх камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі на далейшы час і для звышчэння хібаў і недахопаў.

II. Удзел камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі.

Удзельнічала ў конкурсе на лепшы камітэт сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі 215 сельскіх камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі, што складае да агульнай колькасці 1.646 сельскіх камітэтаў 13 проц., з 215 прысланых карэспандэнцый зьмешчана на старонках газет 120 карэспандэнцый або 55 проц., іншыя 95 карэспандэнцый або 45 проц. ня зьмешчаны. Пры гэтым з зьмешчаных 120 карэспандэнцый на старонках газеты „Беларуская Вёска“ зьмешчана 100 карэспандэнцый, што складае да агульнай колькасці прысланых карэспандэнцый 46 проц., а іншыя 20 карэспандэнцый, як нацыянальныя, зьмешчаны на старонках газеты „Огка“ (польская газета), што складае да агульнай колькасці прысланых карэспандэнцый 9 проц., Удзел сельскіх камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі ў конкурсе па кожнай акрузе ў лічбах і процантах да агульнай колькасці камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі выяўляецца ў наступным:

№№ п. п.	НАЗВА АКРУГІ	Колькасць сельскіх камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі.	Агульная лічба сельскіх камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі, якія удзельнічалі ў конкурсе.	Лічба ў проц.	Колькасць карэспандэнцый, якія зьмешчаны на старонках газеты „Беларуская Вёска“	Колькасць карэспандэнцый, якія зьмешчаны на старонках газеты „Огка“	Колькасць карэспандэнцый, якія ня зьмешчаны.
1.	Менская . . .	200	113	56	53	8	52
2.	Бабруйская . . .	199	22	10	7	2	13
3.	Мазырская . . .	140	7	5	4	2	1
4.	Віцебская . . .	132	9	7	7	1	1
5.	Гомельская . . .	464	21	4	9	2	10
6.	Полацкая . . .	112	14	12	7	4	3
7.	Аршанская . . .	151	18	11	7	1	10
8.	Магілёўская . . .	248	11	4	6	—	5
УСЯГО. . .		1646	125	13 0/0	100 46 0/0	20 9 0/0	95 45 0/0

III. У чым выяўляюцца дасягненні камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі.

З агульнай колькасці змешчаных і прысланых карэспандэнцый аб працы сельскіх камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі відаць, што лепшымі з'яўляюцца толькі 20 камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі, якія могуць быць прыкладам іншым сельскім камітатам сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі.

Яны маюць наступныя дасягненні: працаздольнасць старшын сельскіх камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі, іх членаў, рэвізійных камісій і сельскіх упаўнаважаных, плянаваць у працы, правільнае размеркаванне сродкаў у каштарысе, правільная паста-ноўка справаздачнасці і перад выбаршчыкамі і перад вышэйшымі за іх камітатамі, сувязь з партыйнымі і камсамольскімі ячэйкамі, сельскімі саветамі, актыўны ўдзел сельскага камітату сялянскага таварыства ўзаемадапамогі ў працы сельскага савету і ў працы яго камісій, сувязь з спажывецкаю і сельска-гаспадарчаю каперацыяю, досыць значная праца прароблена ў галіне каперавання, каперавана ў сярэднім 66 бядняцкіх гаспадарак на сельскі камітэт сялянскага таварыства ўзаемадапамогі, добры матар'яльны стан (у сярэднім на сельскі камітэт прыходзіцца збожжа 450 п. і 566 р. грошай), добра спажываюцца членскія ўносы, ёсць спажыванне на 70 проц., 90 проц. і нават 100 %, а ў сярэднім спажывана на 561 р., што складае 49 проц. на сельскі камітэт сялянскага таварыства ўзаемадапамогі. Здавальняючы праведзена вясенняя пасеўная кампанія, ў якую размярко-вана сярод членаў сельскіх камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі па кожнаму камітату ў сярэднім 501 пуд.

Ёсць пракатныя пункты з выстарчальнаю колькасцю сельска-гаспадарчых машын. Ёсць млыны, цагельні, вапняныя печы, лазні, кузні і паромныя пераправы, абодні, арцелі і заводскія быкі. Апрацоўваюцца зямельныя участкі грамадскім парадкам, у большасці робіцца працоўна-гужавая дапамога.

Сьпіс размеркавання прэмій лепшым камітатам сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі па конкурсе.

№№ п. п.	Конкурсны №	Назва сельскага камітату	Назва раёну	Назва акругі
1-я прэмія.				
1.	18	Каменскі	Вузьдзенскі	Менская
2.	19	Шчыткаўскі	Старадарозскі	Бабруйская
3.		Зябенскі	Чэрыкаўскі	Магілёўская
4.	99	Тураўскі II	Турааскі	Мазырская
2-я прэмія.				
1.	43	Астр.—Гарадзец.	Астр.—Гарадзецкі	Менская
2.	3	Азяранскі	Рагачоўскі	Бабруйская
3.	52	Славенскі	Талачынскі	Аршанская
4.	116	Барковіцкі	Валынецкі	Полацкая
5.	100	Макаравіцкі	Пятрыкоўскі	Мазырская
6.	27	Халамерскі	Езярышчанскі	Віцебская
7.	129	Весьялоўскі	Лепельскі	Полацкая

3-я прэмія.				
1.	64	Калачоўскі	Лагойскі	Менская
2.	40	Астрашыцкі	Астр.-Гарадзецкі	Менская
3.	23	Клегчанскі	Вульскі	Полацкая
4.	83	Новасадзкі	Койданаўскі	Менская
5.	91	Старасельскі	Заслаўскі	Менская
6.	1	Карзуноўскі	Сьмілавіцкі	Менская
7.	37	Падсельскі	Чачавіцкі	Магілёўская
8.	102	Губіншчанскі	Чэрыкаўскі	Магілёўская
9.	117	Зборскі	Асіпавіцкі	Бабруйская

Камітэт, якому прызначана 1-я прэмія атрымае 5 наступных сельска-гаспадарчых машын: малацілку з прыводам коштам 211 руб., сартыроўку „Трыумф“—69 руб., саламарэзку прывадную 84 руб., льнамяліцу 2-х вальцовую—54 р. 66 кап., усяго на агульную суму 418 руб. 66 кап.

Камітэт, якому прызначана 2-я прэмія, атрымае 3 машыны: малацілку з прыводам—211 руб., льнамяліцу 2-х вальцовую—54 р. 66 кап., усяго на агульную суму 265 руб. 66 кап.

Камітэт, якому прызначана 3-я прэмія, атрымае 2 машыны: сартыроўку „Трыумф“—69 руб., саламарэзку ручную замежную 42 р. 29 к., усяго на агульную суму 111 р. 29 кап.

IV. У чым выяўляюцца недахопы ў працы камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі.

З агульнай колькасці зьмешчаных і прысланых карэспандэнцый аб працы сельскіх камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі відаць, што горшымі зьяўляюцца 79 камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі, у якіх ёсць наступныя недахопы: у большасці непрацаздольны старшыні сельскіх камітэтаў, іх члены, рэвізійныя камісіі і сельскія ўпаўнаважаныя, няма плянавысці ў працы, няправільна размяркоўваюцца сродкі ў каштарысе, дрэнная паста-ноўка справаздачнасці і перад выбаршчыкамі і перад вышэйшымі за іх камітэтамі, няма сувязі і ўдзелу ў працы сельскіх саветаў і ў працы камісій, у спажывецкай сельска-гаспадарчай і крадытнай капірацыі і невыстарчальнае, а ў некалькіх камітэтах і зусім не праводзіцца, капераваньне бядняцкіх гаспадарак. Не арандуюцца і ня будуюцца прадпрыемствы і не арганізуюцца пракатныя пункты таму што дрэнны матар'яльны стан і не спаганяюцца членскія ўносы і не апрацоўваюцца зямельныя участкі. Малы ўдзел бярэцца ў правядзенні пасеўных кампаній і ў частцы загатоўкі насення і дачы працоўна-гужавой дапамогі.

V. Добрыя бакі конкурсу.

1. Конкурс наглядна паказаў членам камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі, што ёсць такія камітэты, якія сапраўды даюць вялізарную карысць для членаў камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі.

2. Члены камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі праз газеты азнаёміліся з працаю лепшых камітэтаў і аб тым, што гэтыя камітэты маюць і што можна зрабіць, а таму яны пачнуць патрабаваць ад сваіх камітэтаў такой самай працаздольнасці, якая-б давала вялізарную карысць для іх.

3. Конкурс разбіў канчаткова існуючую думку паасобных таварышоў аб тым, што камітэты няжыццёвая арганізацыя і што іх трэба ліквідаваць, а наадварот паказаў, што камітэты сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі жыццёвая і карысная грамадзкая арганізацыя і што яна можа зрабіць пры правільнай пастаноўцы працы, на якую толькі патрэбна звярнуць асаблівую увагу і зрабіць дапамогу.

4. Конкурс давёў, што там, дзе сельскія саветы, партыйныя і камсамольскія арганізацыі, каперацыйныя і грамадскія арганізацыі ў выстарчальнай меры дапамагалі камітэтам сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі, там і добра працуе камітэт і дае вялізарную карысць для сялянства.

5. Конкурс падкрэсьліў, як гэта і патрэбна, што той камітэт добра працуе, у які пры дапамозе партыйных і камсамольскіх арганізацый і сельскіх саветаў пры перавыборах былі выбраны працаздольныя зацікаўленыя старшыні, члены камітэту, рэвізійнай камісіі сельскія ўпаўнаважаныя.

VI. Адмоўныя бакі конкурсу.

Адмоўнымі бакамі конкурсу зьяўляецца:

1. Не даволі добрая падрыхтоўка да конкурсу камітэтаў, сельскіх саветаў, партыйных і камсамольскіх ячэек.

2. Тэрмін для правядзеньня конкурсу быў дадзены малы першае, а падругое, вызначаны няўдалы перыяд—лета, у той час, як працаўнікі камітэтаў заняты на працы ў сваёй гаспадарцы і знаходзіліся ў адпачынку.

3. У час правядзеньня конкурсу на лепшы сельскі камітэт сялянскага таварыства ўзаемадапамогі акруговымі, раённымі і сельскімі камітэтамі і іх актывамі ня досыць была звёрнута ўвага на ўдзел іх камітэтаў у конкурсе.

4. Прычына няпоўнага ўдзелу камітэтаў у конкурсе тлумачыцца тым, што Гомельшчына зусім ня брала ўдзелу таму, што там будзе асобна рабіцца конкурс у акруговым маштабе.

5. Нядосыць была звёрнута ўвага на ўдзел у правядзеньні конкурсу сельскімі карэспандэнтамі.

6. Цэнтральныя і акруговыя газеты, апроч газеты „Беларуская Вёска“ і газеты „Онка“ мала звярочвалі ўвагі на правядзеньне конкурсу.

7. Нявыканана дырэктыва Цэнтральнага Камітэту Сялянскіх Таварыстваў ўзаемадапамогі аб актыўным удзеле камітэтаў у конкурсе з прычыны недаацэнкі значеньня і мэты правядзеньня конкурсу раённымі і сельскімі камітэтамі сялянскіх таварыстваў ўзаемадапамогі, напрыклад, у некаторых мясцох выносілі пастанову аб адмаўленьні ад удзелу ў конкурсе ў звязку з тым, што ў іх няма такіх камітэтаў, якія б падыйшлі да конкурсу, як лепшыя.

VII. Як зьнішчыць недахопы.

Недахопы, якія высьвятлены лістамі сельскіх карэспандэнтаў у працы камітэтаў, трэба зараз-жа зьнішчыць, для чаго трэба ажыццявіць наступныя мерапрыемствы:

1. Трэба ў надыходзячую перавыбарную кампанію камітэтаў сялянскіх таварыстваў ўзаемадапамогі падабраць больш працаздольны склад старшын сельскіх камітэтаў, іх членаў, рэвізійных камісіі і сельскіх ўпаўнаважаных.

2. Дабіцца ўвядзення ў працу камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі плянаваць, правільнага разьмеркаваньня сродкаў у каштарысе, правільнай пастаноўкі справаздачнасьці перад выбаршчыкамі і перад вышэйшымі за іх камітэтамі, правільнай пастаноўкі справаводзтва і рахункаводзтва, прыцягнуўшы да гэтай працы сакратароў сельскіх саветаў, паводле законаў аб камітэтах сялянскай узаемадапамогі.

3. Ужыць захады да ўзмацненьня матар'яльнага стану асабліва насенных фондаў праз спажываньне членскіх уносаў і праз апрацоўку грамадзкім парадкам зямельных участкаў.

4. З палепшаньнем матар'яльнага стану ўжываць захады да разьвіцьця вытворчай дзейнасьці: арэнды і будаваньня млыноў, цагельняў, арганізацыі пракатных пунктаў і працоўных арцеляў з паробкаў і беднякоў.

5. Ня гледзячы на добрыя умовы капэраваньня беднаты, усё-ж гэтая праца належным чынам не вялася, а таму трэба ўжыць належныя захады да поўнага капэраваньня беднаты.

6. Ажыццявіць працу ў галіне сувязі з сельскімі саветамі, капярэцыяю і грамадзкімі арганізацыямі для дапамогі ім у працы і наадварот аб іх дапамозе ў працы камітэтаў.

7. Узмацніць жывую сувязь праз інструктаваньне і абсьледаваньне сельскіх камітэтаў, старшынямі раённых камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі і старшынямі акруговых камітэтаў з такім разрахункам, каб кожны сельскі камітэт сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі быў абгледжаны і інструктаваны два разы ў год.

А. Арапучык.

21 кастрычніка 1927 г.

Чарговыя задачы ў працы сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі БССР.

Роля сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі ў справе арганізацыі немагможных пластоў вёскі і стварэньня савецкай вясковай грамадзкасьці робіцца з кожным годам усё больш значнаю. Камітэтамі сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі ўцягнуты ў сялянскія таварыствы узаемадапамогі 84 проц. агульнай колькасьці насельніцтва БССР, якое мае права выбараў у саветы. Кіруючы склад камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі характарызуецца наступнымі данымі: па сацыяльным стане—беднякоў 69 проц., сяраднякоў 24 проц., заможных 1 проц., рабочых 2 проц. і служачых 4 проц.; па полу—мужчын 95 проц., жанчын 5 проц.. Матар'яльны стан камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі з кожным годам ўзмацняецца, што відаць з наступнага: на 1 кастрычніка 1925 г. было фондаў 156.636 пудоў збожжам і 95.131 р. грашмі, а на 1 красавіка 1927 г. было 366.281 пуд. збожжам і 232.698 руб. грашмі, што дае павялічэньне збожжам на 130 проц. і грашмі на 145 проц. На 1 кастрычніка 1925 г. капэравана было 9.704 бядняцкіх гаспадарак, а на 1 красавіка 1927.—12.537 бядняцкіх гаспадарак, што дае павялічэньне на 30 проц. Прадпрыемстваў, дапаможных сельскай гаспадарцы, якія накіраваны на абслугоўваньне, падняцце і дапамогу бядняцкім гаспадаркам было на 1 кастрычніка 1927 г. 171 шт., а на 1 кастрычніка 1926 г. 343 шт., што дае павялічэньне на 100 проц. Пракатных пунктаў на 1 кастрычніка 1925 г. было 13, а на 1 красавіка

1927 г. было 315, у якіх ёсць 1.889 сельска-гаспадарчых машын, што дае павялічэнне на 302 пракатных пункты. Зроблена матар'яльнай дапамогі, бядняцкім гаспадаркам, сям'ям чырвонаармейцаў, удовам, сіратам і інвалідам на 1 кастрычніка 1926 г.—49.663 гаспадаркам: ўзваротнай дапамогі збожжам 168.468 пуд. і грашмі 20.670 рублёў і неўзваротнай—збожжам 24.659 пуд. і грашмі 10.449 руб. На 1 кастрычніка 1927 г. зроблена дапамогі 118.230 гаспадаркам: зваротнай, збожжам 390.993 пуд. і грашмі 61.159 руб., неўзваротнай—4.168 гаспадаркам-збожжам 2.383 пуд. і грашмі 13.339 рублёў і працаю членамі таварыства 18.682 гаспадаркам. Усяго зроблена дапамогі 140.480 гаспадаркам—збожжам 393.876 п. і грашмі 65.327 р..

Усе гэтыя лічбы цалкам паказваюць, што ў падняцці сельскай гаспадаркі праз машынізацыю, і каляктыўнасьць карыстання машынамі праз утварэнне насенных фондаў ва ўзмацненні блёку бедняка з сярадняком, у змаганні за ўвядзенне новых элементаў у быт і жыццё сялянства і ў эканоміі дзяржаўных сродкаў па справе сацыяльнага забеспячэння,—сялянскія таварыствы ўзаемадапамогі павінны адыграць вялікую ролю ў жыцці вёскі, але каб гэта праца пашыралася, яны патрабуюць усялякай дапамогі ад дзяржаўных органаў і шырокай савецкай грамадзкасці.

Галоўныя задачы ў далейшай працы камітэтаў сялянскіх таварыстваў ўзаемадапамогі намечаны пастановаю Прэзыдыуму ЦВК БССР па дакладу аб працы камітэтаў сялянскіх таварыстваў ўзаемадапамогі і пастановамі 3-га Пленуму Цэнтральнага Камітэту Сялянскіх Таварыстваў Узаемадапамогі.

Задачы гэтыя наступныя:

Камітэты сялянскіх таварыстваў ўзаемадапамогі павінны браць актыўны ўдзел у працы сельскіх-саветаў і ў працы камісій, а іменна: у перавыборах саветаў, у падлічальна-падатковай працы, у адмяжчванні лясцоў мясцовага значэння, у іх ахове і разьмеркаванні, у дачы льгот па земляўпарадкаванні і перасяленні, у выдачы прэмій за лепшае вядзенне сельскай гаспадаркі, у выдачы льготнага даўга-тэрміновага крэдыту, накіроўваючы сваю дзейнасць, на арганізацыю немажоннага сялянства і на поўнае скарыстанне атрыманай дапамогі. А таксама яны павінны дапамагаць у працы культурных устаноў вёскі пры ліквідацыі няпісьменнасці, у поўным наведванні вучнямі школ, у распаўсюджванні журналаў і газет і ў арганізацыі карысных культурна-асветных устаноў, клубаў, хат-чытальняў і іншых.

Уцягваць у камітэты сялянскіх таварыстваў ўзаемадапамогі насельніцтва, якое да гэтага часу не ўцягнута, на падставе каляктыўна-дабравольнага членства.

Уводзіць у працу камітэтаў сялянскіх таварыстваў ўзаемадапамогі плянаваць, каштарыс, рэгулярную справаздачнасьць перад выбаршчыкамі і вышэйшымі за іх камітэтамі.

Спаганьне членскіх уносаў і запазычанасьці да гэтага часу знаходзілася ў дрэнным становішчы. У мінулым 1925—26 гаспадарчым годзе было спагнана толькі 25 проц. членскіх уносаў і 20 проц. было зьнята з беднякоў, такім чынам асталася неспагнана 55 проц. членскіх уносаў, а таму камітэты сялянскіх таварыстваў ўзаемадапамогі павінны звярнуць на гэту справу асаблівую увагу. Да членаў, якія адмаўляюцца ад выплаты членскіх уносаў, ужываць захады таварыскага ўплыву на сходах членаў праз выгавары з папярэджаннем аб выключэнні з таварыства на тэрмін ад аднаго месяца да трох і праз выключэнне зусім з таварыства. У галіне спаганання

запозычана сьці камітэты сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі павінны сачыць за сваячаснаю выплатаю іх і за скарыстаньнем на беспасрэднае прызначэньне, напрыклад, калі пазычка выдадзена на куплю каня, каровы, насеньня або сельска-гаспадарчых машын, то трэба прасачыць, каб выдадзеныя грошы пашлі толькі на гэтую мэту.

Разьвіцьцё вытворчых прадпрыемстваў праз будаваньне сваіх або праз узяцьце ў арэнду павінна быць накіравана выключна на падняцьце і абелугоўваньне сельскай гаспадаркі, асабліва бедняцкай: пракатныя пункты, млыны, пагельні, сукнавалкі, крупадзёркі, смалажурні і кузьні.

Зямельныя вучасткі, якія ёсьць у камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі, трэба апрацоўваць культурна-паказальнымі спосабам і грамадскім парадкам. Тыя камітэты, у якіх няма зямельных вучасткаў, павінны дабівацца атрыманьня іх ад зямельных органаў.

У час пасеўных кампаній камітэты сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі павінны сваячасна забесьпячаць немажможных членаў таварыства насеньнем. Тым членам, якія ня маюць живога і мёртвага інвэнтару, арганізоўваць грамадскую дапамогу і ў часе пасеўных кампаній і ў часе зьбіраньня ураджаю з поля, арганізоўваючы чырвенныя нядзельнікі, талаку, шырока ўцягваючы ў гэтую справу членаў таварыства. Камітэты сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі павінны павялічваць дапамогу гаспадаркам інвалідаў, сем'ям інвалідаў і чырвонаармейцаў і бедным удовам адзіночкам, а таксама абараняць праўныя інтарэсы членаў таварыства ў справе скарыстаньня імі поўнасьцю льгот, якія даюцца урадам.

Камітэты павінны ужываць захады да большага капэраваньня беднаты, адначасова дапамагаючы ў гэтай справе каперацыйным арганізацыям, а таксама арганізоўваць каляктывы або таварыствы парабкоў і беднякоў і дабівацца для іх рознай працы ад дзяржаўных, гаспадарчых, каперацыйных і грамадскіх арганізацый.

Пастаўленыя перад камітэтамі сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі задачы могуць быць выкананы толькі тады, калі ў працы камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі будуць браць удзел партыйныя і камсамольскія арганізацыі, савецкія органы, каперацыйныя і іншыя арганізацыі—з аднаго боку, а з другога—калі ў надыходзячую перавыбарную кампанію будзе выбраны больш працаздольны склад актыўных працаўнікоў сельскіх і раённых камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі і іх рэвізійных камісій.

Выкананьне пастаўленых перад камітэтамі сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі задач узмацніць сялянскую узаемадапамогу з арганізацыйнага і з гаспадарча-матэрыяльнага боку, павялічыць разьвіцьцё з большым паспехам сельскай гаспадаркі, асабліва бедняцкай, яшчэ больш узмацніць блёк бедняка з сярэднякам і ўнясе ў жыцьцё вёскі больш новых элемэнтаў.

Адзначаныя задачы павінны быць асноваю наказу членам камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі па справаздачных іх дакладах, у час перавыбарнай кампаніі, якая пачнецца з 1 сьнежня т. г. і працягнецца да 1 студзеня наступнага 1928 г.

А. Арапучык.

26 кастрычніка 1927 г.